

Serie nouă
Iunie 2015

6
(CLXVII)
36 pagini
10 lei

Am

MUZICALĂ

ACTUALITATEA

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

**Forul muzical de la Riga
Premiere la ONB
Integrala Beethoven la final
Eurovision - 60
Interviu cu Dumitru Lupu
“Îngeri pentru Îngeri”**

În imagine: **Bianca Fota (Giselle)**
Foto: onb.ro

Istoria nu se repetă

Liviu DĂNCEANU

Orice segment al trecutului este susceptibil să devină model și poate fi invocat în sprijinul oricărei întreprinderi efectuată într-un anumit prezent, chiar dacă efectele nu sunt întotdeauna cele scontate.

Așa s-a întâmplat în Renaștere, când Camerata florentină a purces la reîntemeierea tragediei antice grecești, născându-se, paradoxal, dintr-o eroare, opera. Și tot la fel au stat lucrurile în Clasicism, când compozitorii au intenționat resuscitarea melosul simplu, monodic-acompaniat al Evului Mediu, inventând, astfel, simfonismul cu întregul său alai de genuri și forme.

Nu trecutul le spune compozitorilor cum să-l interpreteze și exploateze; compozitorii știu ei înșiși ce să facă din el. Aproape fiecare proiect actual este apt să posede un „dublu mitic”, situat într-un trecut mai mult sau mai puțin îndepărtat, mai mult sau mai puțin mitificat, care îi servește, în bună măsură, ca justificare. Compozitorii Renașterii au avut revelația descoperirii Greciei antice. De fapt redescopereau și actualizau propria lor Grecie.

Istoria nu se repetă. Putem fi seduși și, uneori, derutați de unele analogii întâmplătoare, dar, în datele lui esențiale, prezentul muzicii nu este nici pe departe aidoma trecutului. Anume constanțe există, bineînțeles, însă ele se validează în țesături mereu diferite.

Să luăm, de pildă, creația cavalerilor medievali: una dintre particularitățile artei lor era perisabilitatea; astăzi, hiturile rock sau pop sunt supuse aceleiași precarități, autorii lor consimțind că piesele nu pot fi durabile, ci subjugate modelor.

Un alt exemplu de invariantă atitudinală ar putea fi o anume dorință de epatare întâlnită la mai toți compozitorii vizionari, indiferent de perioada căreia îi aparțineau, de la reprezentanții Ars Novei, până la acei contemporani de-ai noștri care își asumă riscul de a șoca și de a nu fi înțeleși.

(Continuare în pag. 2)

DIN CUPRINS

FORUM MUZICAL LA RIGA.....2-3

THEODOR GRIGORIU.....4

GISELLE.....5

TOSCA.....6-7

CORUL DE COPII RADIO - 70.....9

FESTIVAL LA RM. VÂLCEA.....10-11

INTEGRALA BEETHOVEN (4).....12-13

MĂDĂLINA CLAUDIA DĂNILĂ.....14-15

BAROC ȘI POP-OPERA.....16-17

PUNCTUL PE J... AZZ.....18-19

EUROVISION - 60.....20-25

CONVORBIRILE A.M.....26-27

MUSIC-HALL.....28

ADIO, ANGELA CIOCHINĂ!.....29

OMAGIUL DECANILOR UCMR.....30-31

“ÎNGERI PENTRU ÎNGERI”.....32-33

Istoria nu se repetă

(Urmare din pag. 1)

Despre

(5th European Forum on Music, 11-14 iunie 2015, Riga-Cesis, Letonia)

Sorin LERESCU

Întâlnirile muzicienilor din diferite țări sunt întotdeauna prilejuri de schimburi de idei, de experiențe artistice, de înțelegere a diferitelor modalități de construcție sonoră și, în ultimă instanță, de contact cu muzica de azi și cu tradițiile muzicale din varii arii geografice și de cultură. A fost și cazul ultimului Forum European al Muzicii (5th European Forum on Music) găzduit de o țară baltică, Letonia, în două dintre centrele ei muzicale reprezentative: Riga – capitala țării, o adevărată metropolă a Nordului, Capitală Culturală Europeană în 2014 – și Cesis, un oraș mai mic, cu o istorie străveche, aflat la circa 100 de km de Riga, în care a fost construită recent, cu fonduri europene, o ultramodernă sală de concert, Cesis Concert Hall.

Organizat de Consiliul European al Muzicii (European Music Council), cu sediul la Bonn, și de Consiliul Leton al Muzicii (Latvian Music Council), forumul din acest an a reunit, între 11-14 iunie, muzicieni și organizatori ai vieții muzicale, profesori și studenți, implicați în diferite instituții și organizații de educație muzicală din Europa dar și invitați din Africa – din Mozambic și din Malawi.

A fost prezenți la forumul din capitala Letoniei și reprezentanți ai Consiliului Internațional al Muzicii (International Music Council), cu sediul la Paris, ai Asociației Internaționale a Centrelor de Informare Muzicală (International Association for Music Information Centres) și ale unor importante organizații europene: European Association of Conservatoires, European Early Music Network, European Society for Ethnomusicology, European Association for Music in Schools, European Choral Association – Europa Cantat, European Orchestra Federation, European Music Schools Union.

Tema întâlnirii de la Riga a avut o formulare pentru mulți surprinzătoare și incitantă: *Accesul la muzică este digital?* (Access to Music is digital?). S-a dovedit a fi, în final, inspirată pentru că a provocat discuții și

Muzica prezentului nu poate fi apreciată, în mod rezonabil, decât în termenii prezentului. Spre deosebire de muzicile secolelor trecute, începând cu veacul 20 componistica a cochetat nu de puține ori cu spațiul „vidului”. De la aleatorismul suprarealist ori conceptualismul agresiv, divorțul dintre muzica savantă și raționalitate s-a pronunțat, în contextul în care o serie de autori postbelici încearcă să atingă profunzimea lucrurilor, cernând o realitate care nu mai are chip, explorând cât mai eficient sunetele și formele pe care și le imaginează, opunând frecvent materia spiritului. Numai că, materia, recte substanța sonoră, deși rezistă spiritului, alias ideii, conferă spiritului corporalitate, formă imanentă. Bertrand Vergely spunea că „este propriu artei să ne dezvăluie spiritul, arătându-ne că, în materia aparent lipsită de artă, există o artă a materiei”. Important este ca gestul componistic să rezide nu numai în pătrunderea în materie, ci și în ieșirea din ea. Atunci când acest lucru se întâmplă, avem toate șansele să fim în fața unor originale consistente, iar dacă nu se întâmplă, ne vom mulțumi doar cu niște copii palide.

Dar, originalitatea implică noutate, adică un fel de idee străină ce apare din compararea a două lucruri necomparabile încă. Este partea cea mai perisabilă a unei opere de artă. Dorința continuă de nou și de poziții extreme conduce la stingerea atracției către nou. Cu toate acestea, istoria muzicii nu se repetă fie și numai pentru că noutatea este irepetabilă. Mereu alta. De fiecare dată în alte veșminte. Cu alt apetit și altă capacitate de digestie. Să-i dăm, deci, crezare lui Jean Philippe Domecq care amintea că „pentru toate ideologiile estetice anterioare, ceea ce a fost sursă de energie, după un anumit timp își pierde dinamica creatoare și se întoarce împotriva ei însăși, sistematizându-se. Astfel, principiul repunerii în cauză a artei anterioare, imperativ categoric al esteticii de avangardă, a devenit o petiție de principiu și, pentru a spune lucrurilor pe nume, o prejudecată. A fi pus în cauză și chiar eliminat, la rândul tău, a devenit ceva obligatoriu”. Într-adevăr, voința de a vrea mereu ceva nou poate părea nihilistă, distructivă. Totuși, muzica savantă, cu alaiul ei de noutăți „subversive” nu a încetat (încă!) să existe. Iar istoria muzicii se primenește și mai abitir, fiind, vorba lui Émile Zola, „un fel de martirolog ce povestește huirile cu care s-a acoperit fiecare dintre manifestările noi ale spiritului uman”.

Liviu DĂNCEANU

muzică, la Marea Baltică

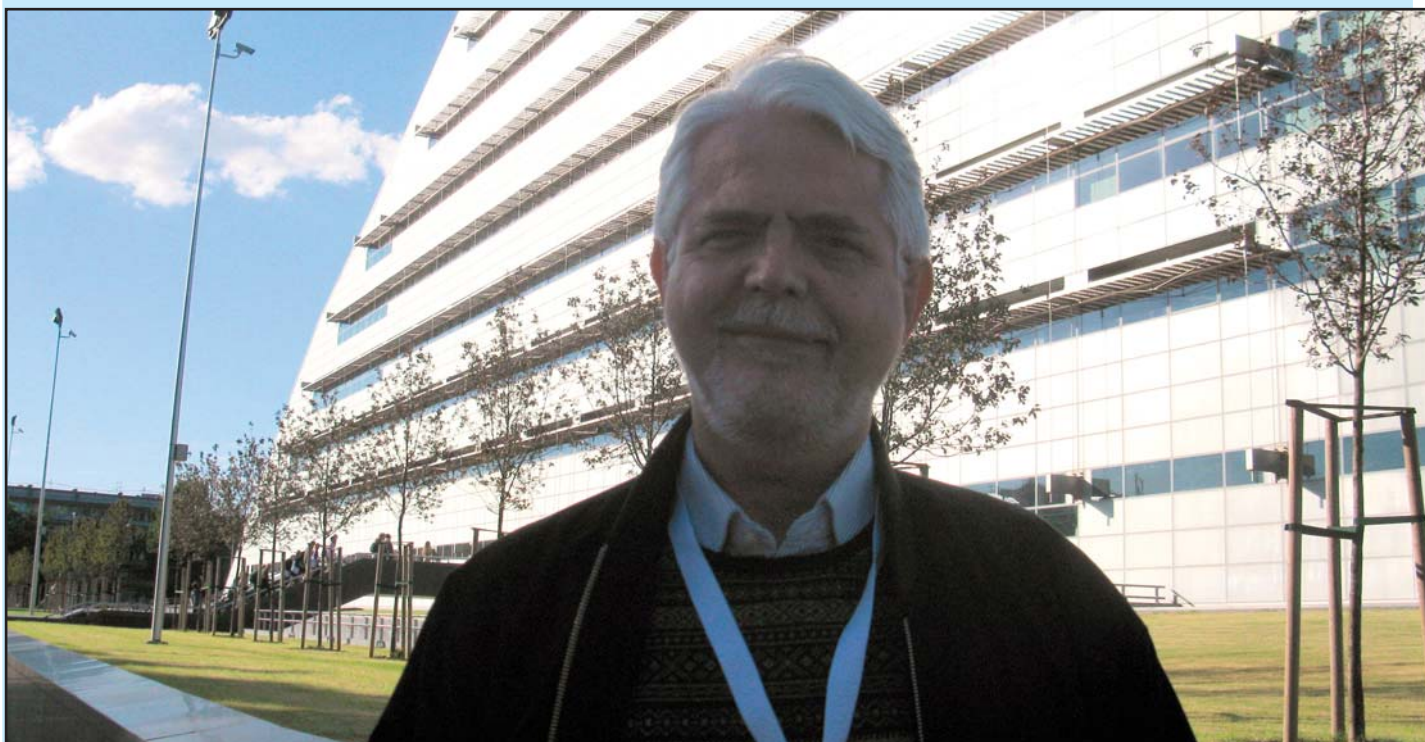
dezbateri dintre cele mai interesante, de multe ori polemice, dar utile pentru participanți, pentru cei care sunt implicați în fenomenul muzical contemporan: compozitori, muzicologi sau interpreți, organizatori ai vieții muzicale de pe continent.

Au fost prezentate în sesiunile Forumului diferite proiecte și programe din domeniul educației muzicale și al componisticii contemporane, accentuându-se ideea promovării diversității estetice și stilistice într-o lume a sugestiilor și influențelor de tot felul, nu întotdeauna benefice pentru actul artistic în sine.

Sesiunile de dezbateri au alternat cu

contemporane din Cesis. Aici a avut loc și concertul Orchestrei Simfonice Naționale din Letonia. Dirijor: Janis Liepins, solist violoncelistul Nikolass Altstets. În program opusuri de: Arthur Honegger, Henri Dutilleux și Serghei Prokofiev.

Mi-a făcut plăcere să cunosc și să reîntâlnesc, în țara celebrului violonist Gidon Kremer, reprezentanți ai unor secțiuni naționale ale Consiliului European al Muzicii, ai altor

concerte camerale, corale, spectacole de muzică contemporană programate în impunătoarea sală de concerte a Academiei de Muzică din Riga, într-o sală mai mică și în sala mare de concert (Greater Auditorium) din noul centru dedicat artei

organizații dedicate promovării creațiilor muzicale și educației muzicale, colegi și prieteni, deschiși spre diferite proiecte de colaborare, preocupați în ultimă instanță de rostul și rolul muzicii în lumea de azi.

In Memoriam Theodor Grigoriu

Corina BURA

Era prin octombrie 2006 când am primit o invitație la concertul cameral care se desfășura la Aula din minunatul palat de pe Calea Victoriei. Programul susținut de cvartetul *Arioso* cuprindea două lucrări importante și foarte dragi autorului; era vorba despre Trio-ul *Muntele Magic* și despre *Suita pentru cvartet de coarde "Pe Argeș în sus"*. Ambele erau comentate de însuși compozitorul într-un discurs presărat cu elemente care țineau de geneza lor plasate într-un cadru autobiografic, totul agrementat cu o fină ironie, atribut al unor oameni de spirit și de mare cultură.

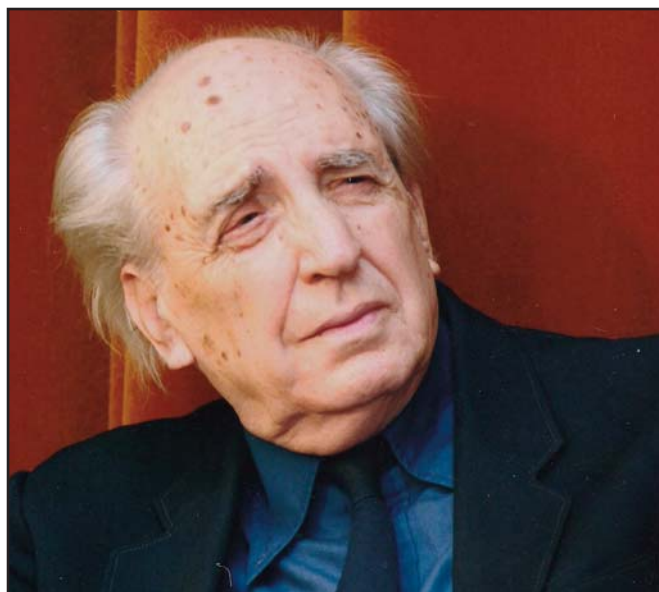
În 23 iunie 2015 în același cadru elegant, formația a reiterat acea magică seară, doar Theodor Grigoriu, mutat dintre noi acum un an în lumea ideală cu care era atât de familiarizat prin arta sa componistică, veghea la buna desfășurare a acestui concert-recviem. Un concert care a mai adăugat un opus scris pentru violoncel și pian, intitulat *Ofrandă clipelor eterne* – pe teme extrase din două lieduri aparținând lui Franz Schubert, compozitor de al cărui ethos poetic și delicatețe caracterologică a fost mereu legat. Moderatorul, de această dată compozitoarea Carmen Cârnci, a comentat câteva detalii ale unui text foarte bine alcătuit și unele selecțiuni din amplul volum *Theodor Grigoriu/Internet*, toate plasate în contextul depanării unor amintiri personale.

Lucrările incluse în programul comemorativ reprezintă doar un câmp restrâns al opțiunilor sale estetice pe care le-a cultivat și "modernizat" în permanență. Theodor Grigoriu a avut capacitatea de a scrie în orice stil dar a rămas

fidel acelor care glăsuiau și puneau în evidență lumea sa interioară fiind atașat spațiului în care s-a născut, cu toată diversitatea lui. Regăsim astfel subtile și transfigurate evocări ale naturii prin rafinate acroșuri la folclor (*Pe Argeș în sus, Pastorale și idile transilvane, Suita carpatină*, extraordinarele *Anotimpuri "românești"* - o replică excelentă la ciclul vivaldian cu titlul omonim), la ethosul bizantin în toată măreția lui, desfășurat între Constantinopol și Ravenna (*Concertul pentru vioară*

Byzance après Byzance, 33 Psalmi, O Simfonie Liturgică) la cel pontic (*Elegia Pontica, Ovidiu la Tomis, Vocalizele mării, Polifonii bucolice virgiliene*), cât și la un fel de să-l numim expresionism extrem de particulară care depășește planul existențial accesând, spre deosebire de cel canonic, forța consolatoare a Logosului (*Vis Cosmic, Melodie infinită, Columna modală* chiar...). Universul său a fost dinamizat de energiile unor artiști cu care a rezonat: Enescu (*Omagiul lui Enescu -1960-* orchestrând mai apoi cu mare virtuozitate celebrele *Șapte cântece pe versuri de Clément Marot, Piesă Polifonică* și nu mai puțin a fascinantelor *Impresii din Copilărie*), Ionel Perlea (*Tristia*), Mihail Jora (cărui i-a dedicat *Pe Argeș în sus*), Anton Pann (*Variațiuni pe un cântec de Anton Pann*) ș.a. Spirit ales, cu mare deschidere spre lirică: *Poeți și abisul timpului* - lieduri pe versuri de Eminescu, Blaga, Ion Barbu, Arghezi -, imaginează de timpuriu, așa cum observa Carmen Cârnci, o Europă unită prin marea lucrare vocal simfonică *Canti per Europa* (1978), oratoriu pentru cor și orchestră pe versuri de Rimbaud, Eminescu, Shelley, Garcia Lorca, Rilke, Pușkin și Dante. Elevata sa cultură dobândită prin studii de arhitectură, prin specializarea pe care a făcut-o la școala lui Aram

Haciaturian, nu mai puțin prin lecturi de calitate – Maestrul avea o bibliotecă impresionantă - i-au permis să răspundă la toate provocările scriind muzică de teatru,

de film, eseuri, articole, cărți, precum și importante comentarii asupra propriilor opusuri, ultimele demonstrând conștiința valorii de sine și respect pentru propria operă. Seara omagială a pendulat între etericul *Muntelui magic*, trio-ul al cărui titlu polisemic ne conduce și la ideea unei inițieri spirituale posibile (partea mediană: *Fantasia - Răsăritul ca o lentă progresie a intervalelor-lumină*), experiment privit prin ochii tânărului de 18 ani și *Ofrandă clipelor eterne* (2008), meditație asupra muzicii și a sfârșitului (lucrarea a fost scrisă sub imperiul emoției declanșate de moartea lui Maurice Béjart) asociate cu liedurile schubertiene pe versuri de von Schober și Rückert...Formația *Arioso*, în alcătuirea căreia s-au numărat Lucian Gabriel Dănilă, Marilena Flore, Oana Spânu-Vișenescu, Mariana Amarinei - Oțleanu și pianista Diana Spânu-Dănilă au evoluat cu mare pasiune și dăruire pe acest program dificil, realizând o ambianță sonoră adecvată, plină de sensibilitate, de o elegantă expresivitate. Mihaela Marinescu-Grigoriu a distribuit discuri și cărți foarte interesante care fixează coordonatele pe care Theodor Grigoriu și-a împlinit frumoasa carieră de Om și de artist-creator.

„GISELLE”

Amintire sau vis!

Doina MOGA

...asta pare să fie dilema noului, dar foarte discretului personaj – bătrânul Albrecht, din versiunea coregrafică oferită de ONB duminică 11 iunie 2015. Ea, dilema, creionată cu fantezie și oarecare farmec,

ce-i drept percepută doar de privitorii sensibili la acele stări atât de diferit înțelese de fiecare în parte, i-a conferit baletului, o altfel de dimensiune, ușor calmă și emoțională. Aș zice, oarecum pictural-pastelată, justificând astfel dispariția din spectacol a unor dansuri (valsul și prietenii din actul I), a unui număr de balerine, aici 18 din actul II și din păcate a unor pasaje importante din partitura muzicală.

Dar așa se întâmplă în amintiri sau vise. Unele secvențe se estompează, pălesc, se palidesc până la ștergere, altele, se inventează parcă înlocuindu-le cum a fost în cazul de față, cu câteva dansuri vioaie, colorate, etalând și elemente tehnice noi, fine de coregrafie inspirată (tot actul I), rămânând astfel pe harta memoriei doar ceea ce cândva a impresionat sufletul.

Personal, prefer coregrafia clasică a lui Petipa, cea care a făcut din Giselle Hamletul baletului clasic.

Dar eu nu am dansat niciodată nici unul din roluri și mă gândesc că dacă aș fi făcut-o de zeci și zeci de ori, nimic nu ar fi fost mai firesc decât ca după ani și ani de zile să mă întreb dacă Giselle este o amintire sau a fost doar un vis, ceea ce cred că s-a întâmplat cu interpretul, recreatorul și acum coregraful spectacolului. De aceea nu pot nega faptul că variațiunile coregrafice pe această temă, destule la număr, unele mai mult sau mai puțin inspirate, au avut și versiuni interesante și de ce nu, foarte rar chiar duioase, calme ca cel de acum.

Dacă aș fi mers la spectacolul de duminică 11 iunie dornică să văd Giselle-ul clasic, cu siguranță aș fi fost dezamăgită de decor, de costume, de inadvertențe, de absența unor dansuri, de numărul incomplet de balerine, de neconvingătoarea prim solistă și de interpretarea muzicală, de data asta total nereușită. Dar cum de la o vreme îmi las așteptările la ușa, am putut să mă bucur de o poveste frumoasă de pe care în anumite momente, praful timpului s-a împrăștiat, lăsând ca împletirea amintirilor și viselor lui Albrecht ca și alor mele, să fie luminate de căldură și emoție calmă.

Toate acestea s-au datorat coregrafilor Johann Kobborg și Ethan Stiefel, soliștilor David Trzensimiech (Albrecht), linie și tehnică bună, Bianca Fota (Giselle) – drăgălașă, dar prea pământeană,

Marinei Minoiu – o Myrta elegantă, stilată și evident ansamblului.

Deci până la urmă, noua montare a Giselle-ului Operei Naționale bucureștene, a fost un alt punct de vedere, o altă viziune și o mare dilemă: Giselle a fost o amintire sau un vis? (Foto: Cristian Lăzărescu)

Noutăți în Tosca

Mihai Alexandru CANCIOVICI

Am revăzut noua producție a operei „Tosca”, împrumutată pentru o perioadă de timp de la VolksOper din Viena, a cărei premieră a avut loc la finele stagiunii trecute, într-o distribuție internațională. Regia spectacolului

contribuit la realizarea acestor două spectacole de referință.

În prima seară, rolul Tosca a fost cântat de Madeleine Pascu, o artistă care a mai interpretat această partitură și în vechea montare a lui Hero Lupescu. Madeleine Pascu posedă o voce de soprană lirico-spintă, cu accente

ales și gândit. Ea este o artistă ambițioasă și dornică să se perfecționeze în urma unui efort demn de relevat. A avut dramatism în actul al II-lea, pondere și echilibru în rostirea unor fraze muzicale dificile, dar și finețe în pasajele lirice. Suntem siguri că ea va evolua frumos și o felicităm.

Iulia Isaev

aparține unui artist german, Alfred Kirchner, care a colaborat cu scenograful Karl Kneidl la realizarea unei montări extrem de controversate, cu distorsiuni temporale care n-au putut contribui la susținerea libretului lui Luigi Illica și Giuseppe Giacosa.

Nu vom mai aduce în discuție interpretarea unui spectacol atât de nefericit, ci vom comenta, de această dată, prestația vocală a celor două reprezentații oferite publicului una după cealaltă, cu soliști români. Mi se pare de datoria noastră să elogiem aportul artistic substanțial al unor interpreți de marcă care au

dramatice, care i-a oferit posibilitatea să abordeze partituri dramatice dificile, precum Abigaille, Turandot, Lady Macbeth sau chiar Ortrud din „Lohengrin” de Wagner, rol pe care, de multe ori, l-au cântat și mezzosoprane. Într-un asemenea context, abordarea personajului Tosca i-a fost la îndemână pentru culoarea sa timbrală.

Apreciem, de la început, modul inteligent prin care ea și-a construit personajul, implicit vocea și mai ales faptul că, de la apariția sa de acum doi ani pe scenă în montarea lui Hero Lupescu și acum, se observă un traseu bine

În seara a doua, marea revelație a fost soprana Iulia Isaev, care ne-a oferit o frumoasă surpriză: de la minunata Desdemona din Otello, cântată cu puțin timp în urmă, a ajuns la dificila Tosca, personaj atât de complex și dramatic pe care foarte puține interprete în lume, astăzi, o interpretează la cote înalte.

Pentru mine, examenul greu în execuția acestei partituri l-a trecut cu brio, demonstrând, ca de obicei, muzicalitate, cultură stilistică, simț al teatralității și interpretării subtile. Este absolut de necrezut cum a reușit să-și modeleze culoarea timbrală de la

registru liric spre cel spinto-dramatic, cu note grave, superb executate, cu accente de un real dramatism, fără exagerări și distorsiuni tonale. A fost elegantă, subtilă, o divă absolută, care știe să se impună în fața unui tiran și criminal ca Scarpia. A cântat superb „Vissi d’arte”, cu nuanțe de mare finețe, a reușit să se acomodeze în duetele cu Mario și să comunice sufletește cu acesta. Vocea ei s-a împlinit, este surprinzător cum ea s-a adaptat de la culoarea lirică pură la cea spinto-dramatică, cu o adâncă vibrație. Mărturisesc că pentru mine a fost o surpriză emoțională aparte, m-a fascinat modul ei subtil de a-și construi personajul. Este un exemplu meritoriu de evoluție artistică matură a acestei soprane de rang mare care știe să-și aducă partituri dificile, precum aceasta sau Elsa din „Lohengrin” la glasul său minunat. Întotdeauna am afirmat că ea reprezintă cu cinste școala românească de canto, condusă pentru o perioadă istorică de doamna Arta Florescu, a cărei studentă a fost.

Lucian Petrean

Cunoscutul tenor german de origine română, Daniel Magdal, un oaspete permanent al primei scene a țării, a cântat ca un performer ambele spectacole, în rolul lui Mario Cavaradossi. El este

un tenor lirico-spint cu accente dramatice, care-și poate permite, la această dată, să abordeze partituri dificile, precum Radames din „Aida”, „Otello” de Verdi, Lohengrin de Wagner, dar și Enea din Troienele de Berlioz sau Faust din „Mefistofele” de A. Boito. Magdal posedă o voce frumoasă, cu un acut sigur, bine condus și stăpânit, cu accente dramatice dar și delicate în nuanțele lirice. Este un profesionist serios și exigent cu el însuși, permanent dornic de a-și îmbunătăți mijloacele expresive și de interpretare. Este un partener ideal în scenă, în seara a doua s-a integrat într-o distribuție de echipă înaltă, excelând printr-un acut sigur, strălucitor. Nu s-a simțit deloc că interpretează rolul pentru a doua oară consecutiv, fiind la fel de sensibil ca și în prima seară, unde a avut o altă parteneră, cu care a vibrat la aceeași incandescență artistică.

Scarpia a avut doi baritoni de marcă. În prima seară, Ștefan Ignat, un vechi interpret al acestui personaj a demonstrat că se impune ca un artist-interpret excelent al unor roluri de compoziție, pe structură malefică. A fost un Iago de referință, dar și un Scarpia demonic, cu o voce neagră, bine condusă. Rămâne un profesionist matur care și-a câștigat un statut artistic bine meritat.

Surpriza întâlnirii cu tânărul bariton clujean Lucian Petrean ne confirmă pe acel artist care m-a încântat în recenta producție a operei Rigoletto. Are o voce frumoasă, egală în toate registrele, cu accente profund dramatice, mai ales în actul al II-

lea, în care a interpretat excelent aria sa. Este un artist implicat în ceea ce face, care-și iubește profesiunea și o slujește cu credință dorindu-și să se afirme în roluri cu o paletă diversă de interpretare. Ni-l dorim cât mai mult prezent la București, pentru că el întruchipează excelent tradiția școlii clujene de canto care a dat țării artiști de prestigiu.

În rolurile secundare, toți interpreții au contribuit în mod substanțial la reușita celor două reprezentații: basul Marius Bolos, în Angelotti, tenorii Valentin Racoveanu și Lucian Corchiș, în Spoletta, Iustinian Zetea în sacristanul, Florin Simionca și Dan Indricău în temnicer, Vasile Chișiu și Daniel Filipescu în Sciaronne.

Admirabili au fost cei doi păstori, tinerii: Victoria Radu și Alexandru Costea.

Cele două spectacole au beneficiat de bagheta înțeleaptă a dirijorului clujean Adrian Morar, un muzician serios, exigent, permanent preocupat în găsirea nuanțelor și culorilor timbrale corecte ale instrumentelor.

Corul în *Te Deum* emoționează mereu prin omogenitate și coeziune sub bagheta exigentă a maestrului Stelian Olariu.

Am auzit la finele celui deal doilea spectacol o afirmație excelentă a unui spectator necunoscut care m-a impresionat: „Iată cum vocile de astă seară au învins regia”, ceea ce pledează pentru bunul simț elementar al publicului chiar dacă, uneori, o regie poate fi controversată, poate nefericită, artiștii mari pot să se impună prin prestația lor și să demonstreze că în trecutul liric primordială este arta vocalității...

În seara a doua, am avut sentimentul unei magii interioare, a fost într-adevăr un REGAL, o minune care s-a petrecut pe scena primei noastre opere.

O carte- eveniment pentru bizantinologie

Liliana IACOBESCU

Apariția cărții **Protopsalți și Manuscrise Muzicale de la Mănăstirea Cheia-Teleajen**, autori fiind Arhid. Sebastian-Barbu Bucur și Constantin Catrina, la Editura Semne, București, 2013, constituie un eveniment important, atât pentru istoria bisericii românești, cât și pentru muzicologia bizantină. Ea este închinată unor protopsalți, compozitori și copişti de manuscrise muzicale: Nil Ieromonahul, Zosima Zemnicianovič, Onufrie Bratu, Calistrat Cernohak, Gherasim Negulescu, Calist Rădulescu, Grigore Băbuș, Sebastian-Barbu Bucur, toți fiind monahi ai Mănăstirii Cheia. Autorii se ocupă de viața de obște a fiecărui monah, precum și de manuscrisele lor.

Pe lângă rolul ei documentar, lucrarea reprezintă o tipăritură cu muzică religioasă din Biserica Ortodoxă, practică de la sfârșitul secolului al XVIII-lea și până pe vremea marilor protopsalți, ca Macarie Ieromonahul sau Anton Pann. Cântările sunt transcrise sub formă suprapusă – cu neume și în notație guidonică, pe care le datorăm Arhidiaconului Sebastian-Barbu Bucur. El însuși trăitor al Mănăstirii Cheia, a considerat acest sfânt lăcaș un centru valoros de promovare a muzicii românești de tradiție bizantină.

Remarcăm capitolul dedicat de dr. Constantin Catrina lui Sebastian-Barbu Bucur, personalitate deosebit de complexă a culturii noastre: dirijor, interpret al muzicii psaltice, compozitor, muzicolog, profesor universitar doctor, o figură proeminentă a bizantinologiei. Printre alte multe activități, este necesar să amintim că timp de 20 de ani a condus Formația de Muzică Bizantină „Psalmodia” (1998-2008), cu care a realizat nenumărate înregistrări. În cartea de față, există o culegere de cântări bizantine, datorată lui Sebastian-Barbu Bucur, care apare astfel și în postura de compozitor.

Ultimul capitol tratează aspectele stilistice ale monodiei de tradiție bizantină (autor Sebastian-Barbu Bucur) și este urmat de o bibliografie generală selectivă și de un indice de nume, amândouă întocmite de distinsul și eruditul muzicolog brașovean Constantin Catrina.

În încheiere, nu putem decât să mulțumim celor doi autori pentru munca și efortul depuse, întru mai buna cunoaștere a muzicii bizantine, de către muzicieni, dar și de cei ce iubesc cultura.

Atelier dirijoral

Grigore CONSTANTINESCU

Într-un fel, pagina scrisă are menirea de a completa preocupările unui compozitor sau dirijor, căci păstrează grafica gândurilor adiacente preocupărilor principale. Pentru **Leonard Dumitriu**, a scrie o carte de muzicologie este similar cu un jurnal de asemenea gânduri. Mi s-a părut exemplară elaborarea în paralel, analitică și compozițională, a studiului relațiilor între teatrul lui Caragiale și transpunerea sa în lucrări muzical-scenice realizate de compozitor. Adăugăm același subiect observat atent de muzicolog și în creațiile altor muzicieni, fie balet, comedii sau drame muzicale cuprinse în secolul XX. O altă preocupare o regăsim în seria deja inaugurată în 2013, sub titlul **Atelier dirijoral-I**, (Editura ARTES Iași).

Leonard Dumitriu a părăsit, nu de bună voie, lumea Operei Naționale din Iași, găsim și „adăpost” în activitatea didactică, la Universitatea de arte „George Enescu”. Drept urmare, invitația de a scrie schimbă pentru el direcția subiectelor către teoriile interpretativ-dirijorale, reflectând o experiență îndelungă în lumea teatrului liric și nu numai. Din ceea ce propune primul volum într-o serie care, sperăm, va continua, pe culoarul tematic se înscriu preocupările repertoriale ale activității unui dirijor pedagog. Astfel se definește alegerea repertoriului,

continuată logic de acțiunea de documentare și de studiul partiturii. Este un punct de plecare spre parcurgerea unui itinerar complex ca istorie, stiluri, observații analitice și interpretative.

Prima parte a volumului definește un sistem. Continuarea oferă soluții de aplicare, pe domeniile aparținând marilor compozitori. Leonard Dumitriu s-a îndreptat deocamdată spre muzica romantică austro-germană, repertoriu de succes al multor dirijori tineri. Există unele semne de diferențiere care caracterizează creația acestor muzicieni, cum ar fi „licăriri de geniu” pentru Schubert, „muzicianul poet” pentru Schumann, primele nume abordate (preferate?), pe medalioane teoretice potrivite cu ceea ce autorul definea prin documentare.

Partitura urmează, îndreptând interpretul spre cercetare și studiul creației muzicienilor despre care s-a vorbit.

Există o preocupare aparte la acest început de drum editorial, în care Leonard Dumitriu își mărturisește, în „Considerații finale”, subiectivitatea proprie în interpretare și calea pe care a urmat-o ca dirijor. Întregul volum poate fi privit ca un discurs profesoral, dar și ca un posibil dialog cu studentul și, de ce nu, cu cititorul meloman, interesat de ceea ce poate afla, ascultând o partitură sau... pentru viitor, mai multe. Sper ca autorul să ne înțeleagă că așteptăm un „va urma”.

Corul de Copii Radio - 70

Mariana POPESCU

Cu ocazia împlinirii a 70 de ani de la înființarea *Corului de Copii Radio* am avut bucuria de a trăi „în direct” bucuria aniversării, participând la Concertul susținut la Sala Radio de renumitul cor dirijat de Voicu Popescu.

Concertul a necesitat o pregătire intensă, mai cu seamă că dirijorul și-a propus să prezinte lucrări din repertoriul predecesorilor săi, cei „**trei mari V: Ion Vanica, Elena Viciică, Elena Văcărescu.**”

Înainte de concertul, dirijorul Voicu Popescu declara: „La 70 de ani de existență, *Corul de Copii Radio* prezintă publicului său un concert în care îi va omagia pe toți cei care i-au alcătuit istoria. Doresc să le mulțumesc celor care, de-a lungul timpului, și-au dăruit anii copilăriei *Corului de Copii Radio*”.

Această „minunată și nemuritoare poveste” purtând numele - *Corul de Copii Radio*, a început în anul 1945, fondator fiind Ion Vanica, la sugestia pedagogului-dirijor D. D. Botez. Ion Vanica a selecționat 12 copii orfani de război, de la Căminul din Calea Șerban Vodă, repetițiile având loc într-o sală special amenajată, la Liceul *Sântul Sava*.

Treptat, numărul coriștilor a crescut, ajungând chiar la 200 – 250 de coriști. Au avut loc primele turnee și s-au obținut primele premii care au impus *Corul de Copii Radio* pe plan internațional: Festivalurile Internaționale din Germania, Ungaria, Cehoslovacia, turneele din Danemarca, Japonia, U.R.S.S., Turcia.

Prin pasiunea și măiestria dirijorului Ion Vanica acest cor și-a construit „un nume” și în același timp „un renume”, care au fost

duse mai departe de dirijorii: Elena Viciică, Teodor Carțiș, Nicolae Vicleanu, Elena Văcărescu – Necula și actualul dirijor Voicu Popescu.

Alături de acești pasionați dirijori, au fost în permanență corepetitori – pianști de prestigiu: Alexandru Șumski, Martha Joja, Ioana Thomasz, Camelia Chițișbea și în prezent – Magdalena Faur.

Elena Viciică, vechea colaboratoare a dirijorului Ion Vanica (din 1952), a fost cea care avea să continue „opera” lui Vanica, după înlăturarea acestuia de la conducerea corului, în anul 1958, în urma interpretării în

Voicu Popescu s-a dedicat cu toată pasiunea *Corului de Copii Radio*, având o viziune modernă asupra repertoriului, abordând lucrări care ies din tiparele concertului de tip clasic.

Concertul aniversar cu genericul *Corul de Copii Radio – 70 de primăveri* a fost conceput ca un spectacol – concert multimedia, cuprinzând piese îndrăgite din toate perioadele de existență ale corului: Leopold Mozart, Gabriel Fauré, Giovanni Battista Pergolesi, Benjamin Britten, Karl Jenkins, Serge Folie, Alberto Grau, Alan Menken, Sabin Păutza, Mihai Moldovan, Carl Orff, Iosif Ivanovici.

Simultan cu evoluția corului, pe un ecran se derulau imagini din bogata istorie a corului, pe o perioadă de 70 de ani.

Punctul culminat l-a constituit ultima piesă a programului - *Valurile Dunării* de Ivanovici, când pe scenă au urcat membrii ai Corului din toate generațiile, cântând cu pasiune,

stârnind emoții și lacrimi.

De-a lungul celor 70 de ani de existență, *Corul de Copii Radio* și-a păstrat statutul de formație de elită. A fost și va rămâne o școală de cânt și un cadru ideal de dezvoltare artistică și intelectuală a copiilor, o pepinieră de voci care s-au afirmat și se afirmă pe scenele românești și din străinătate.

Corul de Copii Radio este *Ambasador Cultural al Uniunii Europene*, titlu acordat în 2004 de către Federația Corurilor din U. E., fiind o recunoaștere internațională a unei formații care avea în palmares la acea vreme - 50 de participări la festivaluri, turnee artistice și concursuri internaționale.

concertul de la *Ateneu* – la bis, a piesei *Ave Maria* de Franz Schubert, solistă Ileana Cotrubaș (16 ani). Vanica revine la conducerea corului în anul 1968, funcționând până în anul 1976.

Elena Viciică, preia conducerea corului până în anul 1982, menținând valoarea corului, la cotele cele mai înalte, realizând turnee și concerte memorabile.

Elena Văcărescu-Necula vine la conducerea corului în anul 1982, după experiența de la *Corul Palatului Copiilor*, continuând, timp de 22 de ani, valorificarea muzicii românești și cultivarea repertoriului clasic.

Voicu Popescu și-a început activitatea la *Corul de Copii Radio* în anul 1988, ca dirijor secund. Format la „școala madrigaliștilor”,

Vocație și abnegație

Lavinia COMAN

Născut din efortul profesoarei Irina Șațki (1909-1988) de a face din muzica înaltă o achiziție personală a oamenilor de toate vârstele, ocupațiile și orientările culturale, festivalul vâlcean dedicat promovării tinerelor talente a atins, la a 36-a ediție, etapa adultă deplină. De la început vom sublinia continuitatea inițiativei care a cunoscut, în toți acești ani, un mers ascendent, organizatorii găsind până astăzi, resursele materiale și spirituale de a merge înainte fără sincopă și fără compromisuri de calitate. Îmbogățit și de această dată cu prezențe internaționale consistente, festivalul organizat de Filarmonica *Ion Dumitrescu* în parteneriat cu Primăria Municipiului Rm. Vâlcea, ordonatorul principal de credite al instituției, s-a desfășurat pe parcursul a trei zile, 17-19 mai, în sala de concerte a Filarmonicii și s-a constituit într-o nouă oportunitate de afirmare și confirmare a unor tineri interpreți muzicieni cu performanțe deosebite.

Daniel Pascariu

Primul program s-a deschis cu piesa *Carnaval venețian* de Jean Baptiste Arban. Solistul, Ciprian Chirvasă, este un trompetist de aproape 16 ani, elev la liceul de arte din Iași, cu un palmares deja impresionant de premii și

distincții. Evoluția lui a produs bună dispoziție, dată fiind popularitatea muzicii și interpretarea spontană, luminoasă. Sunetul său frumos, virtuozitatea instrumentală, expresivitatea specifică fiecărei variațiuni în parte au cucerit publicul. Orchestra condusă cu maximă promptitudine de tânărul dirijor Alexandru Ilie a realizat cooperarea atentă cu solistul, la al cărui discurs a participat cu dăruire afectivă.

Studentul Horațiu Ludușan a prezentat apoi *Concertul pentru violoncel și orchestră de Robert Schumann*. Am recunoscut linia elegantă a stilului profesat de maestrul său Marin Cazacu. Am admirat cu deosebire tonul interiorizat, atmosfera tainică, dialogul armonios cu celelalte instrumente soliste din mișcarea lentă, iar în final, elanul juvenil care animă năzuințele eroului schumannian.

Revelația serii și a întregului festival, Maria Marica, elevă în clasa a X-a la colegiul muzical clujean, a dat viață *Concertului pentru vioară și orchestră de Jean Sibelius*. Temperamentul arzător al artistei este pus în evidență de mijloace tehnice excepționale. Cantilena părții de mijloc ne-a transmis o puternică vibrație emoțională. Finalul a strălucit prin tensiunea pasionată a trăirii interioare autentice. Orchestra a avut o contribuție puternică la conturarea meandrelor discursului postromantic. La sfârșit, am avut revelația unui concert de Sibelius de o încântătoare prospețime, ceea ce ne îndreptățește să o considerăm pe Maria Marica de pe acum o artistă împlinită.

În debutul celei de a doua serii, baritonul Daniel Pascariu, masterand la Universitatea Națională de Muzică din București, a demonstrat adevărată stilistică în prezentarea ariilor celebre din operele *Nunta lui Figaro de Mozart*, *Bărbierul din Sevilla de Rossini* și *Don Carlo de Verdi*. Vocea cu timbru catifelat și participarea vie la evoluțiile dramatice i-au convins pe spectatori să privească decalajele

survenite pe parcurs față de acompaniamentul orchestrei, tendința de precipitare a discursului ca pe un efect al tracului și al experienței scenice limitate de care dispune cântărețul la început de carieră.

Violonistul din S.U.A. Samuel Nebyu, un adolescent simpatic de proveniență afro-israeliano-europeană, a cucerit publicul prin felul dezinvolt, spontan în care a prezentat *Introducere și Rondo Capriccioso de Saint Saëns* și *Fantezia Carmen de Fr. Vaxman*. Îndeosebi a doua piesă ne-a transmis fericirea de a cânta, ca pe un mesaj esențial din partea interpretului. Cascadele de figuri virtuozice dificile care leagă melodiile știute din opera lui Bizet, bucuria de intona aceste șlagăre eterne, verva scânteietoare comunicată de întregul ansamblu au condus la instalarea unei atmosfere de magie a spectacolului, deopotrivă sonor și vizual, de un puternic impact dătător de energie pozitivă.

Ultima parte a programului ne-a oferit cunoștința cu tânăra pianistă din Italia Serena

Martiana Antonie

Valuzzi, pregătită la Conservatorul din Bari, având deja câteva distincții meritorii în țara ei. Solista a cântat *Rapsodia de Rachmaninov pe o temă de Paganini* cu acuratețe, rigoare și grijă pentru realizarea ansamblului împreună cu amplul aparat orchestral. Versiunea ei actuală asupra acestei capodopere a genului concertant ne întărește convingerea că are toate premisele pentru o viitoare deschidere spre marea pianistică postromantică, a cărui model absolut este Serghei Rachmaninov.

Credem că are capacitatea de a ajunge la o înțelegere superioară, la nivelul măiestriei, a anvergurii acestei lucrări.

Se cuvine să apreciem rolul extrem de important al orchestrei, care a asigurat cu deosebită competență parteneriatul cu soliștii, toate lucrările prezentând exigențe mari pentru ansamblul care este mult mai mult decât un acompaniator calificat. Meritul determinant pentru succesul concertului revine dirijorului Florin Totan, coordonatorul bunei conlucrări dintre tinerii soliști și orchestră. Dincolo de promptitudine și forță centripetă, șeful de orchestră a comunicat o stare de siguranță și o grijă eficientă, căldură

Iuliana Dima

prietenească, generozitate și empatie față de muzicienii debutanți în cariera concertistică.

Următorul program din festival a fost recitalul intitulat *De donde venis, amore?*, compus din arii de zarzuele și cântece de inspirație populară create de compozitori spanioli. Solistele Cătălina Antal, Martiniana Antonie, Amaia Arietta Vargas, Iuliana Dima, Oana Neagoe, Andreea Panu și Cristiana Vasilache sunt studente și masterande la clasa de canto a profesoarei și cântăreței Claudia Codreanu, de la universitatea de muzică bucureșteană. Se relevă aici talentele native, frumusețea vocilor, farmecul scenic precum și dăruirea solistelor pentru autoperfecționarea în domeniul complex al spectacolului muzical. Îndrumarea competentă a maestrei le-a ajutat să se prezinte la nivelul potențialului lor vocal și tehnic, iar acompaniamentul pianistic al Innei Oncescu.

Integrala Beethoven la final

Carmen MANEA

Recitalul extraordinar organizat la Sala Radio în 18 iunie 2015 a încheiat seria manifestărilor dedicate **Integralei Sonatelor pentru pian și vioară de Beethoven**, realizată de maeștrii Valentin Gheorghiu și Gabriel Croitoru. Pentru publicul aflat în sala de concert

În prima parte a programului a fost prezentată **Sonata „Kreutzer” în la major, opus 47** (pe care Beethoven a dedicat-o discipolului său Rudolph Kreutzer), creație impunătoare în repertoriul cameral, remarcabilă prin bogăția expresivă și semantică. Pe parcursul celor trei mișcări ale lucrării, interpreții au realizat un impresionant crescendo emoțional, care a

și pentru ascultătorii de la radio, a fost o adevărată delectare sufletească și estetică, o sărbătoare a muzicii. Programul a inclus **Sonata „Kreutzer” opus 47** și **Trio-ul „Arhiducele”, opus 97**, în care, interpreților li s-a alăturat apreciatul violoncelist Marin Cazacu. Evenimentul s-a desfășurat sub semnul excelenței, al generozității și nobleței sufletești caracteristice distinșilor muzicieni.

Îngemănat original imagini muzicale de factură poetică, momente de patos și de impetuositate fără egal. Pentru pianistul Valentin Gheorghiu și violonistul Gabriel Croitoru, interpretarea capodoperei beethoveniene a constituit un prilej de etalare a calităților muzicale de excepție precum și o demonstrație elocventă a ceea ce presupune procesul interpretativ: sinceritate în exprimare, elevație spirituală, echilibru interior.

Publicul a fost captivat de atmosfera de contemplare meditativă din *Adagio stostenuto* care precede tumultuosul *Presto* (prima mișcare), de frumusețea imaginilor cu conținut liric, îngemănate original cu cele pline de elan și tensiune din *Andante con variazioni* (mișcarea a doua), precum și de energia debordantă și frenezia din finalul lucrării – *Presto* -, care a încununat o prestație a cărei valoare nu poate fi cuprinsă în cuvinte. Lucrarea de anvergură instrumentală evocă drumul parcurs de

s-a îmbogățit, ajutându-i să descopere noi frumuseți și noi semnificații.

În partea a doua a programului, maeștrii Valentin Gheorghiu, Gabriel Croitoru și Marin Cazacu au prezentat ***Trio-ul în si bemol major, opus 97 "Arhiducele"***. Pe parcursul celor patru mișcări ale monumentalei lucrări, interpreții au evidențiat plener frumusețea și originalitatea muzicii, căreia i-au conferit un plus de vitalitate și noblețe. De la primele acorduri din *Allegro moderato*

(prima mișcare), am perceput elanul și bucuria interpreților de a cânta o partitură plină de farmec și vigoare. A urmat impetuosul *Scherzo*, redat cu fantezie și aplomb. Cea de-a treia mișcare, *Andante cantabile ma pero con moto. Poco più adagio* constituie centrul de greutate al sonatei. Elaborată în formă variațională, mișcarea le-a oferit interpreților ocazia de a dezvălui un evantai bogat de nuanțe și stări sufletești, de a dialoga și a contura cu subtilitate imagini muzicale pline de poezie,

compozitor de la virtuoz, la creatorul matur și vizionar, pe care Liszt l-a denumit sugestiv "adolescentul, omul, zeul". Pentru cei doi distinși interpreți, detaliile și-au justificat valoarea în raport cu întregul; au evocat cu mult rafinament particularitățile limbajului muzical, dovedind o inepuizabilă imaginație creatoare. Au expus și preluat ideile muzicale într-un dialog cuceritor, plin de vervă și fantezie, au evidențiat logica interioară a discursului muzical; prestația artistică a dezvăluit o fascinantă paletă coloristică și expresivă. Interpreții au reliefat cu o sensibilitate aparte fiecare sunet, motiv și frază, fiecare tranziție spre o nouă secțiune. Pe lângă acuratețe și sinceritate expresivă, interpretarea s-a remarcat prin frumusețea inegalabilă a sonorității; am admirat dozarea plină de rafinament a nuanțelor între pianissimo și fortissimo (fără accente dure, chiar și în momentele de maximă tensiune). Pe parcursul multor ani de colaborare, viziunea interioară a interpreților asupra sonatei

de a realiza o impresionantă acumulare expresivă. Finalul *Allegro moderato-Presto* încununază drumul spre lumină, sugerând aspirația compozitorului către bine, frumos și adevăr. Prin intermediul muzicii titanului de la Bonn, inegalabilii maeștri au reușit să întruchipeze eternitatea într-o lume trecătoare. Publicul a fost captivat de succesiunea fluidificată de teme, de repetiții, de ecouri, imagini și simboluri, desfășurate convergent, divergent, ori cumulativ (asemenea valurilor), îmbogățindu-și substanța progresiv, amplificând fiecare percepție proaspătă cu muzica întregului trecut, ce o umple, o înconjoară și o duce mai departe.

În acea seară memorabilă, afirmația că "muzica începe acolo unde încetează înțelesul cuvintelor", ni s-a părut mai actuală ca oricând. (Foto: Virgil Oprina).

Un recital pianistic de excepție

Mircea ȘTEFĂNESCU

Am urmărit cu atenție și cu un real interes recitalul susținut la Sala Mică a Ateneului Român, în seara zilei de 21 aprilie, de pianista **Mădălina-Claudia Dănilă**. O mai ascultasem pe Mădălina-Claudia Dănilă în programul ediției recente a Festivalului Internațional MERIDIAN, Zilele SNR-SIMC, unde a evoluat cu dezinvoltură și cu sentiment de artă superioară.

În suita titlurilor prezentate de Mădălina-Claudia Dănilă în recitalul său din 21 aprilie, compoziții diferențiate ca stil și în substanțialitate muzicală, am admirat un fapt rar întâlnit printre muzicienii interpreți, și anume acela care a fost pronunțat de Luther, când spunea că cel care cântă gândește. Odată cu acest fapt, am fost impresionat de Mădălina-Claudia Dănilă care are pe claviatură o dicție clară, distinctă și distinsă. În acest context solista, nu numai că în interpretările sale se identifică mental cu compozitorul, ci mult mai mult, dă relief și contur vibrației umane și totul cu naturalețe, în spațiul ideatic al unuia sau altuia dintre compozitori.

Prima piesă din programul recitalului a fost **Sonata în Re major Hob XVI: 42** de Haydn. Aici, în interpretarea pianistei Mădălina-Claudia Dănilă, această capodoperă a avut coloristica de

clavecin, și, din acest punct de vedere, autenticitate.

Sonata în fa minor, pentru pian, op.2, nr.1 de Beethoven, a fost redată cu o excelentă degajare și, vizibil, cu plăcerea de a cânta. Interpretarea a situat la nivel superior de înțelegere și de expresie aceste pagini, datorate celui care a fost denumit Titanul de la Bonn.

Cele **5 Preludii pentru pian** de Roberto Russo dau ordinul de mărime pentru reputația de care se bucură. Știm că Roberto Russo este un pianist și un compozitor în vogă în Italia și chiar peste Ocean. Muzica pe care am auzit-o relevă cert o anvergură romantică personalizată. El convinge cu magia simplității afectuoase. Scriitura

este menită claviaturii ceea ce determină deveniri sonore firești, într-un context de conștiență și cu

Am înțeles chiar mai demult că muzica lui Ulpiu Vlad este un act de natură să înlesnească

Roberto Russo

geometria implicită și cuantificabilă în același timp.

Mădălina-Claudia Dănilă a interpretat aceste 5 Preludii de Roberto Russo cu eleganță și chiar cu o anumită iluminare.

Concentrice de Fred Popovici, este o lucrare de valoare, scrisă inteligent, sună românește, și nu ca o pledoarie pro domo.

Modul în care a tratat pianul ca un țambal ultra perfecționat și care nu mai are nici-o legătură cu primitivul instrument de taraf m-a surprins. Apoi pentru că ambianța generală a lucrării are o sonoritate specifică, și nu în sens metaforic. Suflul acestei compoziții este un șuvoi de bună dispoziție, de muzica giocosa. Pentru Mădălina-Claudia Dănilă această execuție, deloc improvizată, a determinat publicul să o aplaude și s-o aprecieze pe măsură.

Rezonanțe pe fond galben III de Ulpiu Vlad m-a transpus din primul moment în ambianța marii muzici. Substanța muzicii lui Ulpiu Vlad pulsează din miezul însuși al creației de largă portanță. Sigur acest ciclu are două titluri anterioare, pe acesta, al III-lea, și poate mai succed și altele. Se învederează în această compoziție excelența științei acordice și de conturare a melopeei, motivația înaltă și luminiscenta imaginilor sonore care se arată în miriade.

Fred Popovici

ascultătorilor extazul spiritului și a sensibilității pentru a primi soarele revelator al frumuseții.

Mădălina-Claudia Dănilă a făurit apariția ei solistică cu piesa **Rezonanțe pe fond galben III** de Ulpiu Vlad cu o deplină și mai mult decât reușită implicare, cu un talent evident și cu o determinare lucidă și profundă.

Baroc și pop-opera

Octavian URSULESCU

Orchestra simfonică “Muntenia” a Centrului județean de cultură Dâmbovița și-a încheiat stagiunea cu un concert de excepție susținut, datorită vremii nefavorabile (inițial era programat în aer liber, în parcul orașului), pe scena Teatrului “Tony Bulandra” din Târgoviște, luat efectiv cu asalt de melomani. La pupitru s-a aflat prim-dirijorul orchestrei, compozitorul, maestrul de cor, profesorul și orchestratorul Marius Hristescu. Absolvent al UNMB (compoziție, dirijat orchestră și dirijat cor academic), el a susținut masteratul cu Ștefan Niculescu și s-a perfecționat la Veneția și Wrocław, întreprinzând turnee în Germania, Serbia, Republica Moldova, Elveția. A inițiat proiectul “Sempre lyrica”, a semnat uverturi de concert, lucrări camerale și corale, muzică de scenă, iar un cvartet de coarde i-a fost premiat în Iran. Marele public îl cunoaște datorită colaborării începute în 1999 cu Tudor Gheorghe, cu “Primăvara simfonic” (premiat drept cel mai bun CD de muzică cultă al anului), după care au urmat peste 15 spectacole originale. La concertul de față, orchestra simfonică a avut în program două fragmente din “Suita apelor” de Georg Friedrich Haendel, a cărei premieră a avut loc, pe Tamisa, la 17 iulie 1717 (numerologii ar găsi ceva special în asta: 17. 07.

1717!), cu ocazia încoronării regelui George I al Angliei, fostul protector al compozitorului pe când era doar Elector de Hanovra. Barocul a mai fost reprezentat în acest concert de câteva arii din opera “Rinaldo” a aceluiași compozitor, pe un libret de Giacomo Rossi, cu premiera la Londra în 1711, în chiar anul când Haendel se stabilea în capitala Angliei. Dacă la primul spectacol rolul titular a fost încredințat unui “alto castrato”, Nicolo Grimaldi, cunoscut în epocă drept “Nicolini”, în concertul de la Târgoviște ariile au fost interpretate de contra-tenorul Cezar Ouatu, pe care iubitorii muzicii ușoare îl cunosc în urma reprezentării țării noastre la finala Eurovision de acum 2 ani, de la Malmö, Suedia, cu piesa “It’s My Life” de Cristian Faur. Este vorba de “Rompo i lacci”, “Cara sposa, amante cara” și “Venti, turbini, prestate”.

Se înțelege, partea de pop-opera a fost mult mai gustată de public, fiind vorba de teme muzicale celebre din filme, unele dintre acestea de mare audiență, același Cezar Ouatu dând viață câtorva dintre ele. Este vorba de tema din filmul “Nuovo Cinema Paradiso” de Ennio Morricone (premiul Oscar pentru cel mai bun film străin în 1990, regia Giuseppe Tornatore) și de “Nella fantasia” (avînd la bază tema “Oboiul lui Gabriel”) de același Morricone, din filmul “The Mission” (1986), lansată în versiune cu text de Sarah Brightman în

1998. Celebrul Ennio Morricone a semnat muzica la nu mai puțin de 152 de filme, între care neuitatele western-spaghetti, apoi "A fost odată în America", "Clanul sicilienilor", "Bugsy" sau serialul TV "La piovra" (Caracatița). Cezar Ouatu a propus publicului, alături de orchestra simfonică "Muntenia", alte trei secvențe muzicale celebre, prima fiind "When I Fall In Love" de Victor Young, din filmul "One minute to zero" (1952), care a cunoscut numeroase versiuni celebre – Doris Day, Natalie Cole în duet virtual cu tatăl ei, Nat King Cole, Céline Dion (în coloana sonoră a filmului "Noapți albe în Seattle"), Tom Jones, Kenny Rogers, Stevie Wonder, Anne Murray, The Carpenters. Bisată la final a fost neuitata temă de dragoste ("What Is A Youth") din filmul "Romeo și Julieta" al lui Franco Zeffirelli (1968). Muzica aparține lui Nino Rota, dar cu noul aranjament orchestral al lui Henry Mancini a devenit "A Time For Us", variantă făcută cunoscută de vocile unor Andy Williams sau Johnny Mathis și aleasă acum

de Ouatu (o a treia versiune este cea pentru cântăreții de operă, unul din ei fiind Luciano Pavarotti, "Ai giochi addio"). Același Nino Rota este com-

cea din primul film (1962), de Monty Norman, apoi aceea compusă de Paul McCartney pentru "Live and let die" (1973), cea semnată de Bill Conti pen-

M. Hristescu, A. Mavrodin,
C. Ouatu, C. Munteanu

pozitorul celebrei teme de dragoste din prima serie a trilogiei "Nașul", regizor Francis Ford Coppola (1972). Există versiuni în engleză ("Speak Softly Love"), franceză ("Parle plus bas"), siciliană ("Bruccia la terra"), dar cea mai circulantă pare a fi cea italiană ("Parla piu piano"), chiar dacă unii critici au semnalat unele asemănări cu "Preludiu – povero Ernesto" din "Don Pasquale" de Donizetti sau chiar cu uvertura la "Forța destinului" de Verdi, dar, vorba cuiva șugubăț... italienii între ei! Piesa a cunoscut zeci de versiuni celebre, între care acelea ale unor Andy Williams, Al Martino, Bobby Vinton, Placido Domingo, Harry Connick Jr., Dalida, Gianni Morandi, Tino Rossi, Marie Lafôret, Tereza Kesovija, Johnny Dorelli... Concertul s-a încheiat apoteotic cu două suite simfonice interpretate impecabil. Dintre cele 22 de filme cu Agentul 007 James Bond au fost alese patru teme:

tru "For your eyes only" (1981) și, în sfârșit, creația "părintelui" sound-ului James Bond, dominat de suflători și percuție, John Barry ("Goldfinger", 1964), Barry fiind cel care a semnat coloana sonoră pentru nu mai puțin de 11 pelicule din celebra franciză. Și pentru a nu avea impresia că s-a recurs doar la filme vechi, finalul a aparținut uriașului succes de public, trilogia "The Lord of the Rings" (Stăpînul inelelor), compozitorul Howard Shore dobândind numeroase premii Oscar pentru muzica acestor filme. Concertul de la Târgoviște a datorat mult pasiunii directoarei-adjuncte a Centrului județean de cultură Dâmbovița, Cristina Munteanu, în egală măsură harpistă în orchestră, iar marele succes de public l-a făcut pe președintele Consiliului județean, Adrian Țuțuianu, să anunțe noi evenimente de acest gen și pentru stagiunea viitoare.

Jazz-ul de la Lacul Pădurice

Florian LUNGU

Am avut onoarea de a fi invitat la o sărbătoare muzicală ajunsă (fără știrea mea) la ediția a III-a: **FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE MUZICĂ AMERICANĂ ȘI JAZZ** derulat la Arad în răstimpul cuprins între 18 și 21 iunie 2015 a fost organizat, ca și edițiile anterioare, de Filarmonica de Stat Arad cu sprijinul Primăriei municipiului. Această ediție s-a integrat inițiativelor artistice în acord cu dezideratul „**ARAD – capitală culturală europeană**”. Dincolo de ținuta manifestării, de calitatea selecției programului muzical propriu-zis, am apreciat la justa valoare alegerea oportună a locației unde manifestarea a avut loc. Dorindu-se – și reușind a fi – un veritabil festival estival, acest admirabil act artistic oferit gratuit arădenilor a fost plasat pe o scenă-insulă de pe Lacul Pădurice legată printr-o punte de lemn de malul înverzit, prevăzut cu scaune pentru numeroșii melomani prezenți în cele patru seri.

Joi 18 iunie a fost oferit publicului celebrul *musical* „My Fair Lady” al compozitorului **Frederick Loewe** în tălmăcirea **Orchestrai Filarmonicii** arădene și a unui cor, sub autoritatea baghetă a dirijorului **Peter Oschanitzky**, rolurile solistic-vocale revenind actorilor cântăreți **Răzvan Grozăvescu, Adrian Zaharia, Silvia Artemia, Alexandru Mocan, Benny Blindaru, Monika Tar, Alina Mihocaș, Alexandru Pop, Nicolae Hațegan**, iar regia fiind semnată de **Claudiu Dogaru**. Și-au marcat contribuțiile la reușita spectacolului studenți ai Facultății de Muzică și Teatru a Universității de Vest din Timișoara.

În celelalte trei seri, dedicate efectiv jazz-ului, au evoluat două grupuri timișorene, o formație de componență internațională întemeiată și condusă de un român plus trei trupe străine.

Personajul cel mai activ s-a dovedit a fi un arădean – muzicianul **Lucian Nagy**, lider de grup, sideman și consilier al organizatorilor în selectarea invitațiilor. Născut în 1983, absolvent al Facultății de Jazz „**Richard Oschanitzky**” din cadrul Universității timișorene „Tibiscus” și al unor cursuri de măiestrie la New York și Los Angeles, **Lucian Nagy** stăpânește cu aplomb instrumente de suflat diverse precum saxofoanele, clarinetul, flautul, cavatul bulgăresc, duduk, pku armenesc, fluierul ney, mizmar, arghul, bansuri indian, fluierul chinezesc hulusi și xiao, EWI (Electronic Wind Instrument) dar și instrumente de percuție exotice ca djembe, pandeiro, caxixi, clopotele africano-braziliene agogo, congas, berimbau. Afirmat ca un talent autentic, aplaudat pe numeroase scene de concert și de festival din țară și de dincolo de frontiere, **Lucian Nagy** a compărut la Arad în grupul „**Bega Blues Band**” dar a strălucit în fruntea combo-ului „**Lucian Nagy & Balkumba Tribe**” (înființat în 2014) relevându-se în cvadrupla ipostază de lider, com-

ARAD ediția a III-a 18 - 21 Iunie 2015

**festivalul
internațional
de muzică
americană
& JAZZ**

Caarad
aarad.ro

Stagiunea 2014-2015
iunie 2015

pozitor și aranjor, desigur multi-instrumentist. Alcătuit din **Lucian Nagy** - saxofoane, flaut, duduk, caval bulgăresc și alte instrumente etnice, **Gabriel Rosati** - trompetă, trombon, **Sebastian Spanache** - pian acustic și electric, **Johann Berby** - bass, **Csaba Pusztai** - baterie, „**Balkumba Tribe**” a dovedit odată în plus prin recitalul susținut sâmbătă 20 iunie că reprezintă capitoarele World Music și Ethno-Jazz, prin cultivarea unei originale fuziuni între elemente ale culturii balcanice, afro-indiene și latine, grefate pe limbajul creativ al jazz-ului. Și fiindcă tot nu am respectat în aceste rânduri cronologia evenimentelor Festivalului, să menționăm că sâmbătă 20 iunie, înainte de „**Balkumba Tribe**”, a urcat pe scena acvatică, în „acompaniamentul” entuziast al broscuțelor lacului, fericite să audă *live* atâta muzică bună, longevivul grup timișorean „**Bega Blues Band**” activ timp de peste trei decenii, din 2010 el fiind personalizat cu nu-

Lucian Nagy

mele „Kamo” al regretatului **Kamocsa Béla**, întemeietorul grupului. Conducător în ultimii ani de infatigabilul instrumentist (contrabass, gitară bass, vioară), compozitor și profesor **Johnny Bota** și avându-i în lineup, alături de lider, pe **Lucian Nagy** - saxofon alto, flaut, **Mircea Bunea** - gitară, **Maria Chioran** - voce, **Toni Kühn** - pian electric și melodica, **Lică Dolga** - baterie, **Bega Blues Band** a onorat invitația arădenilor și a legitimat aplauzele spectatorilor grație susținerii unui program pe cât de accesibil, pe atât de seducător, ce a inclus compoziții originale („*Soup à la Blues*” – **Lucian Nagy**, „*Borangic de Mozambic*” – **Johnny Bota**) și versiuni proprii după notorii teme standard aparținând blues-ului și jazz-ului.

Ne întoarcem la seara de vineri 19 iunie, deschisă printr-un foarte interesant și insolit moment scenic concretizat sub sugestivă denumire „**Improvision – Balkanix**” de quintetul lui **Adrian Gaspar**, pianist, compozitor, aranjor, șef de formație de proveniență romă născut în 1987 la Moldova

Nouă, dar care la vârsta de nouă ani s-a stabilit împreună cu familia la Viena. Acreditat printr-o bogată activitate interpretativă internațională, **Adrian Gaspar** a afirmat și cu prilejul prezenței la Arad că va continua să lanseze prin proiectele sale o punte între influențe, tendințe, orientări, elemente specifice culturilor muzicale din estul și vestul Europei. Pianistul compozitor **Adrian Gaspar** însoțit în demersul său de **Alex Wladigeroff** - trompetă, flugelhorn, **Cătălin Batu** - corn, contribuții vocale, **Marko Ferlan** - gitară bass, **Maria Petrova** - baterie, a impresionat asistența prin substanța de factură World Music a creațiilor sale, marcate însă de indicele sporit de creativitate adus cu sine de improvizațiile consistente conferind un plus de autentic și savoare materialului muzical premeditat în partitură. Deopotrivă apreciat a fost recitalul Trio-ului timișorean alcătuit din tinerii muzicieni **Sebastian Spanache** - pian și conducere muzicală, **Sânta Csaba** - contrabass și **Radu Pieloiu** - baterie. Un trio bine sudat, deținător al Trofeului la Festivalul de Jazz „*Johnny Răducanu*” de la Brăila, tălmăcind cu fidelitate și dezinvoltură improvizatorică piese inspirate ce poartă – în concerte și pe discurile grupului – autograful componistic al liderului **Sebastian Spanache**, indiscutabil unul dintre cei mai înzestrați exponenți ai noii generații de jazzman-i autohtoni!

Nu mai puțin reușită s-a vădit a fi ultima seară a **FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL DE MUZICĂ AMERICANĂ & JAZZ** de la Arad, seara de duminică 21 iunie. Ea a fost deschisă de un quintet alăturînd pe generic, abreviate, prenumele celor doi co-lideri, bass-istul **Branko Marcović** și acordeonistul **Max Kochetov** – așadar „**Bramax Quintet**” ce i-a inclus și pe trompetistul **Strahinja Banović**, pe pianistul **Filip Bulatotović**, pe percuționistul **Aleksander Cvetković**, cu toți personalități ale jazz-ului sârbesc, contribuind în contextul stilistic complex al grupului, fiecare cu propriile idei, trăiri și simțiri. Recitalul final al Festivalului a fost oferit de un grup promotor al tradițiilor *muzicii celtice*. Un recital aparținând mai curând compartimentului World Music decât jazz-ului, dar exultînd de vitalitate, diversitate expresivă și culoare, în special melodicitatea cucerind prin exuberanță și proștețimea inspirației. Numit „**MABON**”, grupul acordeonistului **Jamie Smith** i-a cuprins pe talentații instrumentiști **Oliver Wilsohn-Dickson** - vioară, **Adam Rhodes** - bouzouki, **Jason Rogers** - bass, **Iolo Whelan** - baterie, cu toți implicați într-o debordantă exteriorizare a emoțiilor, interpretările lor recomandîndu-se printr-o irezistibilă atractivitate.

Pentru promoția extinsă, eficientă a evenimentului festivalier, calitatea caietului-program, rezolvarea promptă a complicatelor resorturi organizatorice proprii unei atare manifestări artistice se cuvine să felicităm echipa desemnată din cadrul Filarmonicii arădene și mai ales pe managerul ei, compozitorul, pianistul și iubitorul de jazz **Alin Văcean**.

Sfânta treime

Ana-Maria SZABO

Marius GHERMAN

Evident, sperăm a se înțelege că titlul nu are nici o conotație religioasă, altminteri am fi folosit majuscula la cuvântul treime, ci este vorba de constatarea că am reușit încă o dată să ne situăm în prima treime a clasamentului final la Eurovision 2015. Calculul se referă, cum este normal, la numărul total al țărilor participante, nu doar al aceluia din finală: am trecut cu bine de semifinală, am lăsat în urmă în ultimul act țări cu mare tradiție, cum ar fi Anglia, Germania, Austria (gazdele au obținut... 0 puncte!), ceea ce în fotbal, de pildă, că tot ne pricepem toți la sport și la muzica ușoară, ar fi considerată o

am avut melodii foarte bune, dar asta ca un fel de mângâiere blândă, părintească pe cap, pentru că până când nu vom avea o sală corespunzătoare în București (și, grație primăriei Capitalei, asta nu se va întâmpla prea curând) nu se pune problema să câștigăm. Aviz celor care tot scriu în neștire despre “șansele noastre la victorie, bla-bla-bla”. Și mai este ceva care ne ține departe de victorii (poate că este mai bine așa, învinși, dar demni): faptul că noi ne încrâncenăm să credem că Eurovision mai este un concurs muzical, ceea ce e cu totul fals. Una la mână că e de multă vreme unul de televiziune, imaginea, decorul, show-ul trecând în prim-plan, iar a doua la mână că, așa cum scria “Adevărul”, competiția a ajuns “o menajerie de ciudați”. Vremurile când aici triumfau artiști de calibru, cum ar fi ABBA, Cliff Richard, Toto

Italia

performanță uriașă. Și asta în condițiile în care este evident că EBU are mijloacele de a dirija votul, elegant, așa cum dorește, cel mai bun exemplu fiind chiar anul acesta: în momentul când Rusia conducea detașat, cu o piesă foarte bună, brusc au început să i se acorde punctaje jenante, netezindu-se drumul către victorie Suediei. Tot vorbim de votul geopolitic, nimic mai adevărat, dar din păcate el este tot mai mult unul politic, pur și simplu... În ce ne privește, am primit în trecut de două ori locul 3 și o dată locul 4 pentru că

Cutugno, Céline Dion, Johnny Logan și se impuneau mari șlagăre s-au dus (la fel decăzuse, cât mai exista, festivalul de la Mamaia). Unele țări trimit reprezentanți în bășcălie, cum se spune (după ce câștigase de 7 ori, deci probabil se săturase, Irlanda ne-a fericit în 2008 cu... Dustin Curcanul!), iar uneori, pentru ca hazul să fie deplin, mai și triumfă, cum au fost “monștrii” trupei finlandeze Lordi în 2006 (tot Finlanda a trimis anul acesta grupul PKN, alcătuit din bărbați cu handicap mintal...). Apoi, asocierea, recunoscută și acceptată,

cu un public ce aparține comunității gay a dus la victorii neașteptate, Israel cu Dana International în 1998 (dar "Diva" a fost o piesă foarte bună) sau Austria anul trecut cu un alt transsexual (sau travestit? Nici nu contează), Conchita Wurst, "femeia cu barbă", care pentru ca penibilul să fie deplin a fost pus(ă) să și... prezinte la ediția 2015. În 2007 au fost doi travestiți, Drama Queen din Danemarca și Verka

(t.A.T.u.). Chiar și la piesa celor de la Voltaj, de anul acesta (pe care, atenție, ei n-o lansaseră, în toamna anului trecut, cu gândul la Eurovision, ci ca temă muzicală a unei campanii generoase), s-a găsit cineva să invoce o oarece asemănare cu o piesă mai veche a unei trupe anonime, Delirious, dar compozitorul Horia Moculescu a demonstrat la B1 TV că acuzația nu se susține. Dar asta n-ar fi nimic, dovedim că nu

Serduchka din Ucraina, ultimul(a) clasându-se chiar pe locul 3! Am încercat și noi marea cu degetul în 2013, cu contratenorul Cezar Ouatu, înveșmântat într-o rochie, dar nu ne-a ieșit...

Noi însă, aici acasă, dacă tot nu reușim să șocăm în finală, "descoperim" tot felul de "plagiate" pe rețelele de socializare (anonimatul permite oricui să împrăște cu noroi, fără a da socoteală). În 2007 s-a afirmat că "Dracula My Love" (ce subiect de aur am ratat, dar nu e târziu să scoatem și noi pe covertă vampirul nostru internațional!), cu Andra și Simplu, ar semăna cu "When Religion Comes To Town" (E-Type). Marii cunoscători nu s-au lăsat și în anul următor au sesizat, chipurile, asemănări între piesa "Pe o margine de lume", cântată de Nico și Vlad Miriță, cu "La mangia del corazon" (David Bustamante), dar dacă ar fi fost așa ar mai fi fost distins compozitorul piesei, Andrei Tudor, cu premiul pentru cea mai bună orchestratie din concurs? "Miracle" (Paula Seling și Ovi), cu care am concurat anul trecut, cică ar semăna cu "Neon Lights" (Demi Lovato), iar o piesă din preselecție, "Save us" (Tudor Turcu), cu "All About Us"

există nici o minimă solidaritate de breaslă, ca să nu mai vorbim de patriotism, solista Nicola, participantă cândva la finală, afirmând: "Piesa nu e foarte inspirată, mie personal nu îmi place. Trupa Voltaj are o piesă mediocră, show-ul trage a sărăcie, este atâta spațiu gol pe scenă, o tristețe". Din fericire, alți colegi au avut reacții pozitive după semifinală: "Băieții de la Voltaj au fost impecabili, cred că se vor clasa în primele 10 locuri. Piesa mi se pare foarte bună, cu mesaj adânc. Călin nu a falsat deloc. Sunt profesioniști, cântă live, au o experiență remarcabilă" (Marcel Pavel); "Sânt patriot, țin cu România, probabil vom fi în primii 5. Trupa e bună, melodia e OK" (Costi Ioniță); "Șanse au să se claseze în primele 5 locuri. Băieții cântă impecabil, piesa este foarte bună, iar mesajul mi se pare de actualitate. Au fost selectați așa cum trebuie, e o trupă cu experiența show-urilor live" (Dan Bittman); "Totul a fost curat, Voltaj au cântat fără greșală" (Mihai Trăistariu); "Cât privește România, aș fi pus-o într-un top 10. Prestația băieților a fost bună, mesajul e ok și au siguranță pe scenă" (Ovi). Culmea, când Marcel Pavel, absolvent magna cum laudae al UNMB, afirmă clar, ca și alții, că solistul Călin Goia "nu

Rusia

a falsat deloc”, apare textiera Dana Dorian, director al... Companiei de Artiști (ce o mai fi și asta? N-am auzit, cine or fi membrii “companiei”?) și afirmă: “S-a falsat în draci, mai rău ca la “Vocea României” de anul trecut, ediție-record de cântat pe câmpii. Voltaj nu are ce căuta în decorul Eurovision!”. Dorian, căreia regizorul muzical și interpretul Cristi Nistor i-a dat pe

loc o replică acidă, este evident colaboratoare a concursurilor muzicale de la Antena 1 și s-a declarat susținătoare a Luminiței Anghel, dar este greșit să ataci un artist care ne reprezintă țara chiar atunci când crezi mai mult în altul. Noi înșine am scris aici că melodia lui Andrei Tudor a fost excelentă și cântată fără cusur, dar juriile au punctat altfel, trebuie să ne înclinăm în fața deciziei lor. În schimb, cu un fair-play desăvârșit, Cristian Faur, de două ori compozitor al unor piese finaliste și textier la cea a lui Andrei Tudor de la ediția actuală, recunoaște: “Locul 15 este foarte bun, chiar dacă la început am fost sceptic. Probabil că anii viitori organizatorii vor da dovadă de mai multă transparență. Dacă fac totul în spatele ușilor închise, nu vor avea succes”.

Că e ceva tot mai în neregulă cu acest concurs este și faptul că se pariază ca la hipodrom! Iar faptul că se cam potrivesc cotele te pune și mai mult pe gânduri... Ce ține de lipsa de transparență menționată de Faur este faptul că nu știe nimeni cine a făcut parte din juriul de specialitate, cu un procent de 50% din punctajul țării noastre, cealaltă jumătate venind de la televot. Oricum ar fi, sistemul e departe de a fi infailibil, dovadă că n-au intrat în finală piese foarte bune, reprezentând Moldova, Malta, Azerbaidjan, Islanda, Elveția (Melanie René, cunoștință a publicului din România, în urma laurilor obținute la festivalul “George Grigoriu” de la

Belarus

Brăila, a cântat impecabil), ca să dăm doar câteva exemple, în schimb au acces în ultimul act Albania (“prestație execrabilă”, apud Marcel Pavel), Polonia, Israel, Letonia, Cipru, Slovenia... Ciudată, ca să nu spunem altfel (“strugurii acri”...) este opinia lui Dan Manoliu, mulți ani, poate prea mulți, șef al delegației noastre la Eurovision, care declară cum că “show-ul n-a avut culoare, iar mesajul este unul care ne privește strict pe noi, românii. E un mesaj dificil”. Trecem peste faptul că, evident, show-ul putea fi mai bun, dar de ce nu au pus umărul toți de la TVR pentru ca el să fie perfect? Nu e aceeași instituție publică, sunt diverse “bisericuțe”, uitându-se interesul general? Iar mesajul nu ne privește doar pe noi, Europa fiind înțesată de emigranți din Turcia, Albania, Bulgaria, Grecia, cu aceleași probleme de familie. Dar și mai șocantă și nereală este o altă declarație a domnului Manoliu: “Din punctul meu de vedere, diaspora și-a făcut treaba. Putem spune că doar la

noștri”?! Noi în schimb avem relații atât de bune cu vecinii (era așa de greu ca TVR să facă un schimb de artiști înainte de concurs, pentru eventuale reciprocități?) încât Ungaria, Serbia, Bulgaria, Ucraina nu prea ne-au luat în seamă... În aceste condiții, vorba lui Octavian Andronic, șansa “bărbatului fără păr” la concursul “femeii cu barbă” era tare mică! Simona Catrina greșește când scrie în “Libertatea” cum că “am stabilit noi că e un concurs politizat, plin de găști, țări care se votează între ele, printr-un troc derutant de puncte, acuzând Europa de discriminare”: nu NOI am “stabilit” asta, s-a văzut încă o dată cu ochiul liber! Referitor la Voltaj ea scrie că “piesa nu e rea deloc, mi-a plăcut să-i ascult, dar ar fi fost nevoie de o punere în scenă mai elaborată”. La această a 60-a ediție a competiției a triumfat așadar Suedia (52 de participări până acum, cu 6 victorii) cu piesa “Heroes”, cântată de Mans Zernerlow, despre care aceeași Catrina scrie că e “o melodie în care o

noi a fost vot geopolitic, pentru că Moldova ne-a dat 12 puncte, în rest votul mi s-a părut corect”!! Ce concurs o fi vizionat fostul șef de delegație? Cum “și-a făcut treaba diaspora”, când la “prezidențiale” se plângea că nu apucă să voteze, iar acum românii din Spania, Italia, Germania “nu și-au mai luat țara înapoi”, lăsând tot greu pe urmele basarabenilor? Iar cum că “doar la noi a fost geopolitic”, îl rîd și curcile: să-i amintim cum nici măcar nu se jenau țările nordice și în special cele scandinave (să ne mai mirăm în acest caz de victoria Suediei?), precum și cele ex-iugoslave, să anunțe ritos: “Și 12 puncte pentru vecinii

hologramă-mușunache era mai atractivă decât proiectul muzical în sine”. Pe locurile următoare ale podiumului s-au clasat Rusia (“A Million Voices”, Polina Gagarina), respectiv Italia (“Grande amore”, Il Volo).

Trebuie să ne mândrim, la acest... Mondovision (a participat și... Australia, alături de alte țări prea puțin europene), cu faptul că am fost între puținii care și-au făcut auzit graiul țării respective, în rest asistând la o obositoare și monotonă globalizare în favoarea lumii engleze. Pe viitor, dacă TVR își va

achita datoriile și vom mai participa, se cuvine să se facă un concurs de scenarii și regii, ca să nu mai fim oaia tristă a show-urilor: într-o epocă în care tehnica a ajuns pe culmi nebănuite tot ce putem noi să propunem sunt niște proiecții? Apoi, s-a văzut cât contează și apariția scenică, țări cum ar fi Rusia, Georgia, Grecia, Spania trimițând soliste și talentate, și frumoase, chiar sexy, iar noi, țara cu fetele cele mai frumoase din lume, nu reușim să descoperim nimic? Am avut-o cândva pe Elena Gheorghe, pe care însă fantastica "regie" a TVR a ținut-o într-un fotoliu,

altceva decât un concurs de cântece... Realizatorul Radio România Andrei Partoș e și el tranșant: "Dacă ar fi mai mulți artiști care să ceară curățenie în TVR, probabil că s-ar face... la un moment dat. Presupun că Stelian Tănase și-a hrănit deja toți amicii, prietenii, așa că e loc de schimbare. Adi Manolovici cere analiza unui eșec anunțat". Doar că noi am propune în egală măsură o "curățenie" și la Radio România, unde muzica ușoară românească a ajuns o "paria", în plus nu artiștii, din păcate, decid, ci politicalul, cu rezultate vizibile la ambele instituții publice. Interpreta Mihaela

nepunându-i corespunzător în valoare nurii. Dincolo de toate, cum spuneam, locul 15 nu e nicidecum o tragedie, dar, ca de obicei, există și voci cu mesaje foarte dure. Chitaristul Adi Manolovici, în ciuda faptului că nu știm să fi avut vreodată piese de muzică ușoară-pop înscrise la Eurovision, este categoric într-o scrisoare deschisă: "Părerea mea este ca echipa Eurovision din TVR să-și dea demisia și să-și ceară public scuze pentru eșecul și umiliința la care am fost părtași, în calitate de cetățeni, la deciziile eronate pe care le-a luat în numele nostru. Dați-vă demisia în grup! Locul 15 este jenant și mi-e rușine cu voi și cu ce-ați făcut pentru România anul acesta! Clasarea pe locul 15, din punctul meu de vedere, un simplu contribuabil, este un dezastru național. Cine era în juriu când s-a decis alegerea acelei piese?". Nu mai e nevoie să spunem, am scris-o deja, nici vorbă de "dezastru național", am avut atâtea ediții cu clasări mult mai slabe, iar juriul nu poate fi acuzat atâta timp cât votul decisiv a fost cel al publicului; ori puși la fel la zid la ei acasă artiștii din Anglia, Germania sau Austria? Să nu ne pierdem totuși umorul, nu e nimic

Mihai e și ea vehementă: "Avem, încă o dată, demonstrația că "responsabilii" cu pregătirea, selecția și acompanierea artistului României la Eurovision ar putea fi mai degrabă incompetenți sau corupți. Sau iresponsabili. Că Voltaj urma să piardă jenant era foarte previzibil încă de la preselecție. Sunt buni pentru ograda și problemele noastre. Eșecul lor este prețul plătit de România pentru demagogia mesajului acestui cântec. De 25 de ani TVR cheltuie milioane de euro (bani publici, adică ai noștri) pentru participarea României la Eurovision. Loc bun pentru Trăistariu și Seling, dar niciodată primul loc. Și totuși, câte laude, câte beneficii profesionale, meritate în bună măsură". Trecem peste faptul că trebuiau amintiți și Sistem sau Ovi, dar nici vorbă de "demagogie" a mesajului: sunt sute de mii de copii rămași singuri acasă, unii se sinucid de dorul părinților, ori asta e o realitate crudă. În ultima parte a intervenției sale, doamna Mihai face însă o comparație nelalocul ei cu un concurs desfășurat pe vremuri la Knokke-le-Zoute și intitulat pompos "Cupa Europei"; compozitorul Vasile Veselovschi, care a participat la una din ediții,

povestea că avea loc într-un fel de restaurant și nici vorbă de televizare europeană în direct. Iar în timp ce noi trimiteam cele mai mari vedete ale noastre, celelalte țări n-o făceau, din motive lesne de înțeles:

“Când echipa României (Mihaela Mihai, Aurelian Andreescu, Aura Urziceanu – deci o “distribuție” de aur, N. R.) a câștigat premiul I la “Cupa Europei” am cules “omerta” și zero lei. Gimnaste trebuia să ne facem, primeam câte 70.000 de euro de la guvern! Există în cultura din România cineva care este apreciat și promovat potrivit meritelor sale? Nu”. Două precizări: reprezentanții noștri cu clasări frumoase la Eurovision n-au primit nici un ban de la guvern pentru asta, iar despre victoria noastră la acea “Cupă a Europei” (au fost doar câteva ediții) s-a scris mult la vremea respectivă, deci nici vorbă de o “lege a tăcerii”. Iar să le ataci pe formidabilele noastre gimnaste, campioane olimpice și mondiale, comparându-te cu ele, e puțin deplasat... Important este că artiștii din toate generațiile cred că putem face mai mult la Eurovision. De acord, dar atunci compozitorii să scrie melodii competitive, moderne, să

nu ocolească manifestarea, mărginindu-se să critice, iar interpreții, la rândul lor, să-i “tragă de mânecă” pe aceștia și pe textieri pentru a le încredința cântece reușite. Totul fără a uita că este totuși doar un concurs,

Grecia

nu un capăt de țară, și că nu e cazul să vedem dezastre naționale într-un loc 15 între 46 de țări... (foto: Thomas Hanses - EBU)

Norvegia

Dumitru Lupu și recunoașterea valorilor

Cum vezi starea muzicii românești actuale - ușoară, pop, dance, etc?

Am trecut de tranziție. Suntem într-o perioadă de consolidare, mai ales prin recunoașterea valorii unor tineri muzicieni în ierarhia muzicală mondială. Mă bucur pentru ei, eu rămânând în zona tradițională, iubită și înțeleasă de publicul românesc. Pe piață nu există o ofertă bogată de muzică proaspătă. Chiar am remarcat o întoarcere a publicului spre muzica anilor trecuți.

Ce părere ai despre concursurile muzicale TV? Lansează ele cu adevărat noi talente românești? Ce ar trebui îmbunătățit la ele?

Concursurile sunt bune. Fără ele nu am putea evolua. Țin lumea ocupată cu privitul la televizor, se vinde reclamă, se consolidează legăturile dintre producători și se virează importante drepturi de autor în străinătate. Cine are nevoie de niște interpreți care-și învață cântecul pentru concurs de pe youtube, imitând cât se poate de fidel modelul? M-am întâlnit de multe ori în cariera mea cu tineri doritori de glorie, care la prima întâlnire cu un cântec original nu știau de unde

ginal. Dacă formatele actuale de concurs ar permite colaborarea cu autorii români profesioniști, lucrurile s-ar schimba fundamental și toată lumea ar fi mulțumită.

Cum se prezintă difuzarea muzicii ușoare românești, la radio, TV, pe discuri?

Difuzarea muzicii românești se face din ce în ce mai bine pe radiourile particulare și foarte slab pe posturile SRR. Dacă până acum 2-3 ani redacția muzicală a SRR hotăra ce muzică trebuie să se difuzeze, acum o singură persoană decide acest lucru. Și asta nu numai pentru București, ci pentru toate radiourile regionale ce țin de SRR. Mă întreb de ce am muncit o viață, ca lucrările mele să zacă în fonoteca de la Jilava? Am sentimentul că muzica mea este arestată. Lucrările au fost avizate la vremea lor de comisia de creație radio, au fost avizate de UCMR și au trecut de controalele tehnice. Cred că este momentul ca această fonotecă de stat a României să fie accesibilă tuturor posturilor de radio din țară și străinătate (diaspora) pentru ca acest patrimoniu cultural (nu numai muzical!) să poată fi difuzat. Am credința că fiecare creator român s-ar putea regăsi astfel în preferințele

să-l apuce. Până la urmă în muzica românească s-au lansat numai interpreți care au avut un repertoriu ori-

ascultătorilor, în multitudinea de oferte muzicale ale radiourilor.

De ce compozitorii importanți ocolesc concursurile de creație gen Eurovision?

Puține sunt piesele bune care ajung în finala românească pentru Eurovision. Majoritatea sunt maimuțări digitale rezultate din combinarea unor stiluri și orientări la modă, cu grijă deosebită pentru un sound lipsit de originalitate, al unor grupuri de tineri, fără experiența secretelor muzicii. Mie mi-a trecut vremea concursurilor. În calitate de profesor sunt dator

preluând cu succes rolul defunctelor Mamaia și "Cerbul de aur".

Personal mă deranjează invitații străini. Măcar dacă participarea lor în concursurile noastre ar aduce reciprocitate. Mai avem multe de făcut pentru tinerii soliști români, mai ales promovarea lor de către cele două instituții centrale: SRR și SRTV.

Care crezi că a fost cauza dispariției manifestărilor amintite?

Manifestările importante ale României au dispărut din cauza lăcomiei. Organizatorii nu s-au mulțumit cu sumele reale ce puteau susține un festival. Au ținut morțiș să se căpătuiască. Și cred că o vină o au și profesorii de muzică, aceia care nu le-au insuflat dragostea și respectul pentru această disciplină.

Proiectele personale pentru perioada următoare?

Am început bine noul an. Pe 11 ianuarie a avut loc, cu succes, premiera muzicalului VRĂJITORUL DIN OZ, la Teatrul "Jean Bart" din Tulcea. Muzica am compus-o, pe un libret scris de Carmen Aldea Vlad și Nicolae Poghiric, după povestea lui Frank Baum.

În martie am avut lansarea unui album muzical semnat GEORGIAN, o voce deosebită, un interpret din Dorohoi, pe care l-am remarcat

în anul ce a trecut. Muzică este scrisă în totalitate de mine, pe versurile colaboratorilor: Carmen Aldea Vlad, Florin Pretorian, Marian Stere și mai noul Daniel Neaguț.

Pe 2 aprilie, alături de Filarmonica din Pitești, a avut loc concertul CÂNTECE CREȘTINE, dirijat de mine, având ca solistă pe Ileana Șipoteanu.

În cadrul activităților festivaliere din țară, voi fi prezent în câteva jurii, cum ar fi: PROVOCAREA TALENTELOR la Bacău, MĂRȚIȘOR DOROHIOIAN, la Dorohoi, AȘCHIUȚĂ la Bacău și FESTIVALUL BATCA, la Drăgășani. Probabil vor mai fi și altele în toamnă, dar până atunci mai este ceva timp.

Sigur că cea mai mare parte a timpului o dedic activității pedagogice, desfășurată în cadrul Facultății de Arte a Universității Ovidius din Constanța. **(Redacția)**

să încurajez participarea tinerilor talentați și pregătiți. De asemenea sunt destul de copt pentru a putea evalua asemenea manifestări din poziția de jurat.

Ce ar trebui să întreprindă UCMR, cu prestigiul său, pentru a reda muzicii ușoare românești demnitatea meritată?

UCMR a obosit. Nu mai are forța de a coordona marile manifestări muzicale românești. Se mulțumește cu puțin. Cred că la ora actuală este mai puternică UCMR-ADA, deținătoarea fondurilor și a secretelor de împărțire a lor. Această asociație, care ține sub umbrela ei toate genurile muzicale, ar putea să inițieze niște proiecte de mari concursuri și festivaluri.

Mergi în jurii la festivaluri? Care crezi că e rolul lor? Câteva dintre ele („George Grigoriu” - Brăila, „Dan Spătaru” - Medgidia, Amara) sunt televizate în direct, organizate profesionist, cu participare internațională,

În Herăstrău

Oana **GEORGESCU**

Teatrul de Vară "Herăstrău" a găzduit Premiara Estivală a spectacolului muzical – umoristic "Aer bun! De Herăstrău!", un spectacol de excepție, cu o distribuție de zile mari: Alexandru Arșinel, Vasile Muraru și Valentina Fătu, Cristina Stamate, Alexandru Lulescu, Ana Maria Donosa, Liliana Mocanu, Monalisa Basarab, Miruna Birău, Raluca Guslicov, Cristian Simion, Nae Alexandru, Paul Talaşman, alături de Sanda Ladoși, Alin Gheorghişan, Daniela Tănase, Bianca Sârbu și Radu Ghencea. Piesele muzicale, pentru toate gusturile, au fost inspirat alese pentru un spectacol estival: "De va veni la tine vântul" și "Iubire, bibelou de portelan" – hit-urile formației "Mondial" (Radu Ghencea), "Hit the Road Jack" și "Da, te iubesc!" (Bianca Sârbu),

V. Muraru, V. Fătu

"My number one" (Daniela Tănase) – melodia lansată de Elena Păparizou, câștigătoarea Eurovision 2005, "Il Mondo" – piesa lansată în 1965, cu aranjamentul orchestral al lui Ennio Morricone și care a devenit șlagăr datorită lui Jimmy Fontana și hit-ul "Bara Bară" – Michael Teló (Alin Gheorghişan).

Al. Arșinel

Orchestra Teatrului de Revistă "Constantin Tănase", dirijată de Dan Dimitriu, și excelențele reprize de dans și de balet susținute de Ansamblul de Balet (coregrafia: Cornel Popovici) completează un spectacol deosebit dedicat bucureștenilor și nu numai. Scenografia aparține Anei Iulia Popov, aranjamente muzicale aparțin compozitorului Dan Dimitriu iar regia este semnată de Cezar Ghioca.

Stagiunea Estivală 2015 a Teatrului de Revistă "Constantin Tănase" durează toată vara, artiștii celebrei instituții culturale bucureștene fiind invitați în perioada iunie - septembrie și la Festivalul "Bucureștii lui Caragiale". Chiar Teatrul de Revistă "Constantin Tănase" a deschis oficial, pe 28 iunie 2015, cea de-a IV-a ediție a Festivalului cu spectacolul "Piei, Drace!!!", pe scena special amenajată pe Strada Franceză din Centrul Vechi al Capitalei.

Angela Ciochină

Octavian URSULESCU

De Angela Ciochină, solista cu voce de aur (“auz muzical absolut”, dar natural rar), mă lega o veche și trainică prietenie. Am vizitat-o adeseori în

apartamentul ei din cartierul Tei-Colentina, mai ales că mergeam des peste drum, la colegul meu drag de la Radio, Emil Conta, regizorul muzical al atâtor emisiuni de neuitat (astăzi, nepotul marelui dirijor Iosif Conta, originar din comuna bănațeană Bârzava, unde și-a stabilit “cartierul general rural” Benone Sinulescu, este un apreciat regizor muzical al teatrului din Nürnberg, Germania).

La Angela ascultam muzică, schimbam casete video cu filme (ce “trafic” mai făceam și cu Stela Popescu sau Mirabela Dauer!), îmi povestea despre succesul fulminant de care se bucură în Turcia, unde era invitată frecvent. A fost întotdeauna o ființă blândă, bună, mângâindu-mi auzul cu dulcele ei accent moldovenesc... Foarte atașată de familie, a primit lovitură după lovitură, pierzându-și mai întâi, tânără, sora, pe Julieta (am cunoscut-o, era o eminentă absolventă a Institutului de Arte Plastice, ambele dovedind așadar înzestrări artistice remarcabile), apoi pe cel pe care-l diviniza, “tăticul”, cum îi spunea ea cu afecțiune, preot într-o comună nemțeană... Retragerea la casa părintească, din păcate, nu i-a adus liniștea meritată, circumstanțele dramei ei fiind amplu mediatizate de presă. O presă adesea nemiloasă, aceeași presă care, practic, i-a marginalizat și i-a scos din circuit pe artiștii autentici, de mare valoare, între care se număra și Angela, sufocându-ne în schimb cu maeștrii ai playback-ului și cu tot felul de siliconate și botoxate fără nici o legătură cu muzica... Angela Ciochina a fost un timp profesoară la Școala de arte din București, până când a renunțat, întrebându-se probabil PENTRU CE și PENTRU CINE să descopere și să pregătească noi voci? Dacă nu cânti “ce se cere”, dacă nu ești în echipa “cui trebuie”, dacă n-ai o instituție mass-media în spate poți fi oricât de talentat, degeaba. Credeți că dacă o cântăreață formidabilă cum este Angela Ciochină ar încerca acum să se lanseze ar avea vreo șansă? Uitați-vă ce soliști promovează concursurile muzicale TV, care nici peste 50 de ani nu se vor putea mândri cu numele lansate de “Steaua fără nume” de altădată! Angela, din fericire, a avut șansa de a se afirma și de a evolua într-un climat în care primau doar vocea, valoarea, pregătirea.

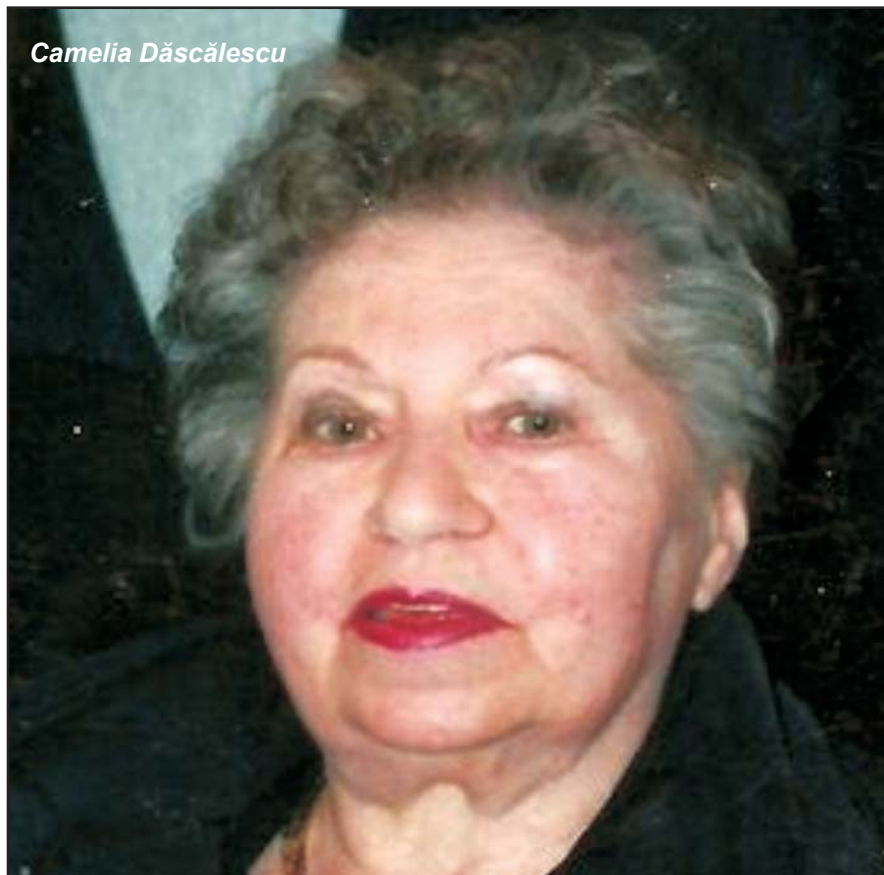
Am prezentat-o de zeci de ori, i-am înmânat premii, îi cunosc toate melodiile de succes, începuse să și compună. Prin intermediul soților Marcela și George Natsis, care au fost alături de ea în acești ani grei din urmă, i-am trimis cartea pe care i-am consacrat-o compozitorului ieșean Titel Popovici, în care figurează, pe CD-ul atașat, cu piesa “Lacrima”. M-a sunat să-mi mulțumească, am mai vorbit de atunci adesea cu ea la telefon: știam că este puternică și că nu va lăsa lacrimă s-o învingă! Așteptam cu speranță clipa când o voi prezenta din nou, pe scenă sau pe micul ecran, zâmbitoare, cu ochii ei frumoși. Din păcate, ne-a părăsit la numai 60 de ani...

Omagiu decanilor de vârstă

Octavian URSULESCU

Cei doi eroi ai articolului de față ar merita toți laurii din lume, dar mai presus de toate toată considerația și dragostea melomanilor, fiindcă reprezintă adevărate repere ale patrimoniului muzicii românești (nu doar ușoare, după cum se știe). Nu știm dacă au fost vreodată pe podium la Premiile Radio România, așa cum merită, cert este însă că TVR,

cu Pompilia Stoian în frumosul său apartament de la Statuia Aviatorilor, regăsind-o la fel de cochetă și ospitalieră, ținând să ne aducă personal tava cu prăjituri și răcoritoare. Atâta doar că făcuse un schimb, mutându-se de la etaj la parter, pentru a-și cruța picioarele... De curând am participat, la Antena Stars, la o emisiune dedicată lui Dan Spătaru, în care, conform bunelor tradiții de marketing, s-a tăiat mult pentru a face loc publicității. Amintisem acolo și de Casa studenților din București, de colega și prietena aces-

Camelia Dăscălescu

tuia, Pompilia Stoian, și mai ales de profesoara lor, Camelia Dăscălescu (ea i-a compus de altfel primele șlagăre lui Spătaru, "Amintiri, amintiri" și "Nu-ți fie teamă de-un sărut"). De altfel, mulți alți interpreți își datorează lansarea și mai ales temeinica pregătire muzicală orelor susținute cu profesoara Camelia Dăscălescu: Cornel Constantiniu, Anda Călugăreanu, Petre Geambașu, Doina Spătaru, dar și, mai recent, Pepe sau Irina Nicolae. Pentru că înafara intensei munci pe tărâmul creației a fost una din puținele personalități din domeniu cu activitate didactică, predând cursuri de canto-muzică ușoară și impostajie vocală la microfon, susținând prelegeri, conferințe, concerte-lecții pe teme de jazz și muzică ușoară, nu numai în țară, ci și la Sanremo (!), Praga sau în RDG. A scris multă muzică de teatru (a fost o precursoră a musical-ului, la noi), cu montări și peste hotare, la Weimar sau la Riga, puțină pentru film, dar câteva sute de melodii minunate de muzică ușoară. La ce titluri să ne oprim mai întâi,

unde ambii au pus multe cărămizi la temelie, cum se spune, i-a uitat demult, așa cum a făcut cu toți cei care ne-au dăruit bucurie prin creațiile lor multe decenii la rând. Nu întâmplător scriem asta, fiindcă Paul Urmuzescu a fost părintele regiei muzicale la Radio (toți maeștrii de sunet îi recunosc meritele uriașe), apoi director, realizator și regizor la TVR, iar Camelia Dăscălescu a fost nelipsită din juriile popularului concurs "Steaua fără nume", fiind recunoscută ca una din marile descoperitoare de talente din muzica ușoară românească.

Pe 22 ianuarie Camelia Dăscălescu a împlinit 94 de ani! În urmă cu vreo doi ani am vizitat-o împreună

înafara celor deja amintite? Nu e ușor, dar să încercăm: "Să-ntrebi răsăritul de lună", "Ploua mărunț și ne plimbam", "Mare, ești minunată, marea mea!", "Nu vom ști niciodată", "Pentru tot ce ne-am visat", "Șoapte de dragoste", "Să nu crezi că-mi pare rău", "Nu-ți fie teamă de iubire", "Septembrie", "Declarație de dragoste", "Acele veri ale iubirii", "Eu sunt sentimental", "Eu și dorul dragei mele", "E frumos de-mi place mie", "De ce-ai venit, singurătate?", "Marea, ca un cântec de iubire", multe din cele din ultimele trei decenii pe versurile Roxanei Popescu.

La întâlnirea de care am amintit am discutat cu doamna Camelia Dăscălescu despre intenția mea de

a scrie o carte despre dânsa. Inițial am întârziat proiectul, fiindcă mi-a spus că în urma mutării toate documentele și fotografiile sunt înghesuite în niște saci, apoi am fost nevoit să-l amân *sine die* în clipa când dr. Florin Rotaru n-a mai fost la cârma Bibliotecii Metropolitane, dispărând în acest fel colecția “Maestri ai muzicii românești”, în care apucaseră să apară volume despre Temistocle Popa, Paul Urmuzescu, Cor-

Luminiței Dobrescu), părăsind-o efectiv prin 1988 pentru a se consacra proiectelor din domeniul muzicii electronice, cu o tinerețe spirituală de invidiat. Chiar și așa, pe CD-ul anexat volumului amintit, apărut în colecția “Patrimoniul cultural românesc” a Bibliotecii Bucureștilor, am gravat cu bucurie câteva adevărate bijuterii (Urmuzescu fiind și unul din puținii orchestrați cu vocație), între care “Prima chemare” (editată și

Paul Urmuzescu

nel Fugaru, Titel Popovici, Alexandru Jula. Dar, după cum se vede, măcar am apucat să-i consacru o carte lui Paul Urmuzescu, care pe 28 iunie a împlinit 87 de ani! Camelia Dăscălescu a pornit pe drumul succesului din lașii natali, în schimb Urmuzescu este bucureștean get-beget. După absolvirea Conservatorului a scris istorie la Radiodifuziune, ca redactor, maestru de sunet și ilustrator muzical (Titus Munteanu își amintea că avea o “foarfecă” inegalabilă la fonotecării!), între 1947-1965, apoi până în 1979 a fost redactor-șef, redactor muzical și realizator în TVR. A călătorit în toată lumea, are și o “pană” inspirată, plină de umor (în carte am și inclus câteva texte de-ale sale), a scris muzica pentru competiții internaționale de anvergură. În cazul său, diversitatea creației este impresionantă: multă, foarte multă muzică pentru teatru, teatru de păpuși și marionete, muzică simfonică și vocal-sinfonică, pentru filme de ficțiune, de televiziune și de animație, pentru teatrul radiofonic, muzică de cameră, corală și corală pentru copii! În aceste condiții a lăsat oarecum muzica ușoară pe planul doi (chiar dacă este nașul de căsătorie al

la Paris), “Fotografu”, “Cupidon”, “La anii mei”, “Marea cânta”, “Vise, vise”, “Va veni o clipă”, “Dacă-mi spui bun rămas”, “Ai plecat”, “București”, “Bună seara, Cosânzeana!”, “Cântă Universul”, “Cu el”, “Dacă aş spune da”, “Fir de nalbă”, “Nu cred”, “Om lângă om”, “Părerea mea”, “Ritm și dans”, “Târziu, ca niște păsări argintii...”, “Teii, plopii...”, “Trenul”, “Vremea”. Iar în alegerea interpreților cu care a colaborat, Paul Urmuzescu a dovedit același bun gust desăvârșit, creațiile sale rafinate fiind cântate impecabil de Aurelian Andreescu, Pompilia Stoian, Margareta Pâslaru, Marina Voica, Stela Enache, Mihai Dumbravă, Mirabela Dauer, Ileana Popovici, Cornel Constantiniu, Puica Igiroșanu, Anda Călugăreanu, Ilinca Cerbacev, Jean Păunescu, duetul Stereo. De asemenea, melodii ale sale au fost alese de concurenții laureați de la “Cerbul de aur”, cum ar fi Angela Similea, Gabi Novak sau Urszula Sipinska.

Nu putem decât să le dorim acestor corifei o viață și mai lungă, sănătate și noi recunoașteri, chiar dacă mai tardive, ale contribuției lor la edificarea monumentului muzicii românești!

Talisman Tour 2015 - “Îngeri pentru Îngeri”

Oana GEORGESCU

Inițiat și demarat în 2010, evenimentul caritabil Talisman Tour - “Îngeri pentru Îngeri”, unicul turneu cu scop caritabil din România, a ajuns în iulie la Năsăud (3 – 5 iulie, stadion) și la Bistrița (10 - 12 iulie, centru). S-au alăturat demersului “Talisman”-lor și alți artiști: Mircea Baniciu, Rafael (ex-Iris), Mix Sound, Reea Cover Band, Angela Rusu, Marius Văduva, Gențiana,

prieteni și fani din țară ne-au sugerat după fiecare concert că ar trebui să avem un semn al mâinii care să ne reprezinte” – a spus solistul Alin Oprea. “Așa că am ales după lungi dezbateri un simbol pe care nici o trupă din România nu-l mai folosește, semnul internațional al dragostei: I Love You! Este un simbol foarte apropiat de cel ce reprezintă cultura Rock - Heavy Metal, dar complet diferit ca semnificații”.

Anul 2014 a fost unul norocos pentru Mihăiță Nectarie (1 an și jumătate), pe care cadre medicale

Dani Năsăudean & Alexandra Bindea, precum și Ansamblurile “Someșana” și “Dor românesc”. La Bistrița, evenimentul a avut ca scop strângerea de fonduri pentru gemenele Iasmina și Rahela, care, la 1 an și 3 luni au fost diagnosticate cu sindromul Down și cu malformații congenitale la inimă, suma necesară operațiilor fiind de aproximativ 10.000 euro. Pe stadionul din Năsăud, unde s-au strâns bani pentru micuțul Mircea Lăcătuș, a fost pentru prima dată folosit în publi, semnul Talisman “I Love You!”. “Foarte mulți

incompetente l-au lăsat fără vedere și cu grave probleme neurologice încă de la naștere. Suma de 50.000\$, necesară operațiilor și tratamentelor acestuia în SUA, a fost adunată și i-a fost donată după desfășurarea cu succes a celei de-a doua ediții a turneului “Îngeri pentru Îngeri”, care a cuprins 20 de orașe. Trebuie menționat că acest proiect este organizat cu resurse proprii, fără sponsori, banii fiind adunați doar din vânzarea albumelor Talisman. Toți aceia care donează minim 20 de lei la urnele

amplasate în fața scenei primesc gratuit un album cu Talisman, devenind astfel “îngeri” pentru cei care trebuie ajutați.

privește organizarea unor evenimente estivale de calitate, reunind spectacole de excepție cu muzică pop, rock, dar și populară. Intrarea este liberă la toate

Ediția 2015 a turneului caritabil “Îngeri pentru Îngeri” a demarat pe 1 mai la Botoșani (atunci a fost ajutată Diana Vacariu, o tânără în vârstă de 25 de ani, diagnosticată cu tumoră pe creier) și va trece, weekend de weekend, prin 30 de orașe. “Obiectivul principal este acela de a ajuta cât mai mulți copii cu probleme de sănătate din localitățile în care vom ajunge. Turneul se dorește a fi și un reper în ceea ce

aceste concerte, de aceea îi așteptăm cu drag pe toți fanii să cântăm împreună, să ne distrăm, dar și să ajutăm” – a spus liderul trupei “Talisman”, a cărei componență actuală este Alin Oprea (solist vocal chitară, vioară), Fernando Draganici (keyboards, flaut, percuție, backing vocal), Alberto Bolocan (chitară, backing vocal), Christian (chitară bass) și Rahan (tobe).

Pasărea Rock *Simfonic*

Dan CHIRIAC

de Chris Vitarello – chitară. Prestația band-ului s-a axat în principal pe ultimul album al grupului, "Homecoming".

Pasărea Rock *Simfonic* este o nouă provocare pe care proiectul muzical fondat de Mircea Baniciu (voce), Josef Kappl (chitară bas), Ovidiu Lipan (baterie), Cristi Gram (chitară electric) o lansează publicului.

Prin definiție, rock-ul simfonic se caracterizează prin combinarea genului muzicii rock cu cel al muzicii simfonice și presupune colaborarea unei formații rock cu o orchestră simfonică. Repertoriul spectacolului Pasărea Rock-*Simfonic* include compozițiile proprii ale trupei: *Praznic năprasnic*, *Călușandra*, *Pasărea Calandrinon*, *Legenda*, *Zoreaua*; compoziții din opera rock-sinfonic "Meșterul Manole": *Pe Argeș în jos*, *Rugăciune către Domnul* și hituri binecunoscute Mircea Baniciu: *Hanul ulciurului nesecat*, *Eșarfă în dar* etc.

Proiectul muzical Pasărea Rock *Simfonic* este un spectacol de sunet, imagini și lumini, completat de costume și proiecte de video-design în concordanță cu mesajul și linia muzicală. Reprezentațiile vor fi organizate într-un turneu de promovare a proiectului în orașele mari ale țării. Primul concert Pasărea Rock *Simfonic* a avut loc la Ploiești, pe Esplanada Palatului Culturii, alături de Orchestra Simfonică a Filarmonicii "Paul Constantinescu" din Ploiești. Dirijor: Vlad Mateescu. Invitat special: Flaviu Crișan. Organizator: Primăria Municipiului Ploiești.

Blues Sighișoara

Ajuns la a 10-a ediție, cu o singură sincopă în 2013, datorită entuziaștilor **Relu Hațieganu** și **Ioan Lazăr**, care au făcut tot ceea ce le-a stat în putință să țină aprinsă flacăra blues-ului în "Perla Transilvaniei". Ediția a 10-a a debutat cu THE BRUCE KATZ BAND în care l-am revăzut pe bateristul Liviu Pop, alături de celebrul claviaturist **Bruce KATZ**, profesor asociat la Berklee College of Music din Boston (1996-2010) și

Orchestra Simfonică a Filarmonicii "Paul Constantinescu" Ploiești.

A doua prestație a serii, **Candye KANE**, a fost un exemplu de sete de viață, oferit de către solistă (bolnavă de cancer la pancreas de 7 ani), care nu se

Candye Kane

lasă învinsă de boala care o macină și continuă să cânte. După "Sweet nothin's", 1960 - Brenda Lee. Au urmat "I put a hex on you", "I'm the reason why you drink" și evident "The toughest girl alive" - my signature song, cum declara Candye. De remarcat prestația ghtaristei **Laura Chavez**.

“Pân’ la Rai”

Violoncelistul Adrian Naidin a prezentat la Teatrul Odeon, în premieră, proiectul muzical "Pân la Rai", un proiect de world music.

Explorând teme tradiționale într-o fuziune originală, Adrian Naidin îi are alături pe Eugen Amarandei la contrabass, Gabriel Bălașa – percuție și Sorin Zlat - pian. Tradițional și de avangardă, "Pân la Rai" are sorginte clară din filonul tradițional românesc, pentru a se regăsi în zona modernă, experimentală, specifică jazz-ului actual european.

Adrian Naidin (care a absolvit Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca, iar din 2001 este membru al Orchestrei Naționale Radio din București) a urcat pe scena Teatrului Național din București, în spectacolul "Caramitru-Mălăele, câte-n lună și în stele" și a colaborat cu Moby pentru coloana sonoră a filmului "The Necessary Death of Charlie Countryman". Sorin Zlat a reușit să câștige Marele

Adrian Naidin

Premiu la concursul internațional Jacksonville Jazz Piano Competition, Florida S.U.A. și premiul "A.M." pe 2014.

Femina

Mihai ANTON

Andreea Banică lansează "Doi", o poezie vizuală despre prietenie. Emoția vizuală a clipului este inspirată de "tremolo"-ul și estetica creațiilor din cultura pop asiatică, din poezia vizuală sud-coreeană și

japoneză și de instalațiile cu flori suspendate ale artistei londoneze Rebecca Louise Law. O coproducție Cat Music și Kazibo Music, piesa "Doi" este o colaborare a Andreei Banică cu artista Kaira și este compusă în studiourile Kazibo.

Loredana - videoclipul "Te iubesc", împreună cu Nadir. Clipul, în regia lui Slava Sîrbu, a fost filmat pe platourile Castel Film și la herghelia Royal Horse din Snagov. Piesa "Te iubesc", o coproducție MediaPro Music/ Cat Music, a fost

compusă de Randi (Andrei Ropcea), pe versuri scrise de acesta, împreună cu Loredana.

Vescan și Ligia lansează un videoclip pentru piesa "Al tău împiedicat", o coproducție MusicExpertCompany/ MediaPro Music. Cei doi artiști nu sunt la prima colaborare, aceștia înregistrând mai multe melodii în trecut, pe vremea când amândoi locuiau în Cluj. Videoclipul a fost realizat de Vision Production.

Andreea Bălan a filmat un videoclip în care promovează coreografiile spectaculoase create chiar de ea. Noul single Baila are un videoclip cu patru stiluri de dans, 10 dansatoare și ... 100 de costume. Regia: Alex Ceaușu. Coreografiile sunt inspirate din filme de la Bollywood.

Loredana

Albumul cu amintiri

Avem câteva festivaluri de muzică ușoară în țară care cinstesc memoria unor compozitori importanți (George Grigoriu la Brăila, Florentin Delmar la Focșani, Vasile Veselovschi la Pitești, exista la un moment dat și Radu Șerban la Caracal, din păcate informațiile sunt foarte sărace în domeniu), dar foarte puține omagiind valori interpretative.

Desigur, se detașează puternicul, seriosul festival internațional "Dan Spătaru" de la Medgidia, care în acest an ajunge la ediția a X-a și care n-are rival; la Buzău, orașul natal al solistei, avea loc un festival "Mihaela Runceanu", ce-i drept departe de nivelul cerut de renumele artistei și profesoarei de canto și mai ales ba întrerupt, ba cedat unui aven-

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ
UNIUNEA COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR
DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Șef producție: Costin ASLAM

Redactori:

Mihai COSMA

Octavian URSULESCU

Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Semnează în acest număr:

Corina BURA, Mihai Alexandru CANCIOVICI,

Lavinia COMAN, Grigore CONSTANTINESCU,

Oana GEORGESCU, Liliana IACOBESCU,

Florian LUNGU, Carmen MANEA,

Doina MOGA, Mariana POPESCU, Mircea ȘTEFĂNESCU,

Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1,
010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x

turier-organizator, deci ieșit din circuitul marilor confruntări naționale.

Din păcate, pornit cu mari și firești ambiții, și festivalul "Aurelian Andreescu", găzduit de Teatrul de revistă "Constantin Tănase", a fost întrerupt în urmă cu câțiva ani buni și sunt puține semne, dar și șanse ca el să fie reluat (între altele aici a fost și primul trofeu important cucerit de Paula Seling, după care aceasta a devenit o vedetă a muzicii ușoare românești).

Un concurs puternic, cu juriu prestigios (de altfel era singura competiție de gen din Capitală, Bucureștii având acum doar câteva manifestări pentru cei mici!), de aceea vă oferim alăturat o imagine de la una din edițiile din anii '90, de la Gala laureaților. Juriul, înainte de înmânarea premiilor, a fost invitat pe scenă; de la stânga la dreapta: Vasile Donose, Marius Țeicu, Angela Similea, Viorel Gavrilă, Marian Nistor, Titus Andrei, regretații Dan Beizadea și Ovidiu Dumitru, Mihai Gheorghe, George Stanca.

Ce timpuri frumoase...